

ایران توشه

- رانلور نمونه سوالات امتحانی

- رانلور گام به گام

- رانلور آزمون گاج و قلم چی و سنجش

- رانلور فیلم و مقاله آنلیزشی

- رانلور و مشاوره

IranTooshe.Ir

@irantooshe

IranTooshe

سال یازدهم انسانی

دوره متوسطه دوم (باز یازدهم)

۱۹ اسفند ماه ۱۴۰۱

مدت پاسخ گویی به آزمون: ۱۲۰ دقیقه
تعداد کل سؤالات: ۱۳۰ سؤال علمی

نام درس	تعداد سؤال	شماره سؤال	شماره صفحه	زمان پاسخ گویی
عربی زبان قرآن (۲)	۱۰	۱-۱۰	۴-۵	۲۰ دقیقه
	۱۰	۱۱-۲۰	۵-۶	
ریاضی و آمار (۲)	۲۰	۲۱-۴۰	۷-۹	۲۰ دقیقه
علوم و فنون ادبی (۲)	۲۰	۴۱-۶۰	۱۰-۱۲	۱۵ دقیقه
تاریخ (۲)	۲۰	۶۱-۸۰	۱۳-۱۵	۲۰ دقیقه
جغرافیا (۲)	۱۰	۸۱-۹۰	۱۶-۱۷	۱۰ دقیقه
جامعه شناسی (۲)	۱۰	۹۱-۱۰۰	۱۸-۱۹	۱۰ دقیقه
فلسفه	۱۰	۱۰۱-۱۱۰	۲۰	۱۰ دقیقه
روان شناسی	۱۰	۱۱۱-۱۲۰	۲۱-۲۲	۲۰ دقیقه
روان شناسی «آشنا»	۱۰	۱۲۱-۱۳۰	۲۳	
جمع کل	۱۳۰	-	-	۱۲۰ دقیقه

برای دیدن تحلیل آزمون امروز و آگاهی یافتن از
ویژگی‌ها و نکات آموزشی آزمون بعدی همین امروز به
سایت www.kanoon.ir مراجعه نمایید.

پدید آورندگان آزمون

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار استاد	ویراستار دانشجو	مسئول درس مستندسازی
عربی زبان قرآن (۲)	مریم آقایی	مریم آقایی	درویشعلی ابراهیمی اسماعیل یونس پور	علی اصغر وجدانی	لیلا ایزدی
ریاضی و آمار (۲)	ایمان چینی فروشان	ایمان چینی فروشان	محمد بحیرایی امیر حسین ابومحبوب	—	سمیه اسکندری
علوم و فنون ادبی (۲)	اعظم نوری نیا	اعظم نوری نیا	—	احسان کلاته زهرا حسن زاده	الناز معتمدی
تاریخ (۲)	سجاد رضیان	سجاد رضیان	—	امیر حسین کاروین امیر مهدی افشار سارا معصوم زاده	خدیجه جنت علی پور
جغرافی (۲)	سجاد رضیان	سجاد رضیان	—	امیر حسین کاروین امیر مهدی افشار سارا معصوم زاده	خدیجه جنت علی پور
جامعه‌شناسی (۲)	کوثر شاه حسینی	کوثر شاه حسینی	—	امیر مهدی افشار فاطمه صفری	زهرة قموشی
فلسفه	سید محمد مهدی طباطبایی	سید محمد مهدی طباطبایی	محمد آقاصالح	احسان کلاته	زهرة قموشی
روان‌شناسی	ریحانه خدابخشی	ریحانه خدابخشی	امیر محقق	محمد حسین نامداری	زهرة قموشی

طراحان:

عربی زبان قرآن (۲):

مریم آقایی، محمد عاشوری دوجی، ولی‌الله نوروزی، مجید همایی، کتاب جامع

ریاضی و آمار (۲):

محمد حمیدی، مهدیس حمزهای، علی حسینی نوه، امیر زراندوز، احسان غنی‌زاده، امیر محمودیان

علوم و فنون ادبی (۲):

سعید جعفری، سیدعلیرضا علویان، افشین کیانی، اعظم نوری نیا، محمد نورانی

تاریخ (۲):

سجاد رضیان، مهدی کردان، علی محمد کریمی، آزاده میرزایی، بهروز یحیی

جغرافیا (۲):

سجاد رضیان، علی محمد کریمی، مهدی کردان، بهروز یحیی

جامعه‌شناسی (۲):

کوثر شاه حسینی، فاطمه صفری، آزاده میرزایی، بهروز یحیی

فلسفه:

محمد آقاصالح، موسی سپاهی، غلامحسین عزیززی، امیر محقق، سیدمحمد مدنی دینانی

روان‌شناسی:

فاطمه احمدی مقدم، تینا جوادزاده، ریحانه خدابخشی، فاطمه صفری، محمدعرفان هوشیاری، کتاب جامع

گروه فنی و تولید

مدیر گروه: لیلا فیروزی

حروف نگاری و صفحه‌آرایی: مهین علی محمدی جلالی

مدیر واحد مستندسازی و مطابقت با مصوبات: محیا اصغری

مسئول دفترچه مستندسازی: لیلا ایزدی

نظارت چاپ: سوران نعیمی

از شما خواهش می‌کنیم، از این آزمون و نتایج آن فقط برای تثبیت و تقویت روش‌های صحیح مطالعه و برای تصحیح روش‌های اشتباه خود بهره بگیرید. یعنی به‌مبلیه آموزش و مشاوره‌های آزمون پیش از مبلیه ستمش یا رقابتی آن توجه کنید. اگر هم‌اکنون و در هر گام مسیر خود را تصحیح کنید، اشتباه کم‌تری مرتکب خواهید شد و با آرامش و اعتماد به نفس کار را تا پایان ادامه خواهید داد. لطفاً نظرات خود را با ما در میان بگذارید.

مدیر گروه پایه یازدهم انسانی - لیلا فیروزی leilaffirozii@gmail.com

عربی زبان قرآن (۲)

تأثیر اللغة الفارسیة على اللغة العربية / المعرفة
و النكرة / ترجمة الفعل المضارع (۱) / تمارین
الصدق / الجملة بعد النكرة
درس (۱۴) تا پایان قواعد درس (۵)
صفحة ۴۲ تا ۷۱
وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

هدف گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سؤال

لطفاً قبل از شروع پاسخ گویی به سؤال های درس عربی زبان قرآن (۲)، هدف گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:
از هر ۱۰ سؤال به چند سؤال می توانید پاسخ صحیح بدهید؟
عملکرد شما در آزمون قبل چند از ۱۰ بوده است؟
هدف گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟

چند از ۱۰ آزمون قبل	هدف گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز
---------------------	--------------------------------------

عَيْنِ الْأَصْحَحِّ وَالْأَدَقِّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجُمَةِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ لِلعِبَارَاتِ التَّالِيَةِ: (۱- ۵)

۱- «أَنْزَلَ اللَّهُ نِعْمَاتٍ مِنَ السَّمَاءِ عَلَيَّ عِبَادِهِ حَتَّى يَشْكُرُوا ثُمَّ أَنْ يُنْفِقُوا بِأَمْوَالِهِمْ!»:

- ۱) پروردگار نعمت هایی را از آسمان ها بر بندگانش نازل کرد تا سپاس گزاری کنند سپس به وسیله اموال اتفاق کنند.
- ۲) خداوند نعمت هایی را از آسمان بر بندگان خویش نازل کرد تا شکر کنند سپس به وسیله مال هایشان اتفاق کنند.
- ۳) خدا نعمتی را از آسمان بر بنده های خود نازل می کند تا سپاسگزاری کنند و با دارایی اتفاق کنند.
- ۴) خدای مان از آسمان بر بنده خود نعمت ها را نازل کرد تا شکرگزاری و سپس به وسیله دارایی هایشان اتفاق خواهند کرد.

۲- «لَا يَسْتَطِيعُ الْكَاذِبُ أَنْ يَصِلَ إِلَى السَّكِينَةِ فِي أَعْمَالِهِ الْيَوْمِيَّةِ لِأَنَّ الْكُذْبَ يُفْسِدُ حَيَاةَ الْإِنْسَانِ!»:

- ۱) دروغ گو نمی تواند در کارهایش به آرامش نزدیک شود، زیرا دروغ زندگی انسان را تباه می کند.
- ۲) دروغ گو نخواهد توانست به آرامش در کارهای روزمره برسد زیرا دروغ زندگی مردم را نابود خواهد کرد.
- ۳) دروغ گو نمی تواند در کارهای روزانه اش به آرامش برسد زیرا دروغ زندگی انسان را تباه می کند.
- ۴) دروغ نمی تواند آرامش را به کارهای روزانه مان بیاورد زیرا دروغ منجر به اختلال در زندگی می شود.

۳- عَيْنِ الصَّحِيحِ:

- ۱) اشتریت اليوم کتاباً قد رأيتُه من قبل: امروز کتابی را خریدم که قبلاً می دیدم.
- ۲) أَعُوذُ بِرَبِّي مِنْ صَلَاةٍ لَا تَرْفَعُ وَمِنْ دُعَاءٍ لَا يُسْمَعُ: از نمازی که بالا برده نمی شود و از دعایی که شنیده نمی شود به پروردگارم پناه می برم.
- ۳) إِرْضَاءُ النَّاسِ غَايَةٌ لَا تَدْرِكُ: راضی کردن مردم هدفی است که آن را به دست نمی آوری!
- ۴) رَأَيْتُ وَوَلَدًا يَمْشِي بِسُرْعَةٍ: پسری را دیدم که به سرعت راه رفته بود.

۴- عَيْنِ الصَّحِيحِ:

- ۱) شَجَعْنَا فَرِيقَنَا الْفَائِزَ فِي مُبَارَاةِ كُرَةِ الْقَدَمِ: تیم برنده را در مسابقه والیبال تشویق کردیم.
- ۲) أَوْلَادِي يُحَاوِلُونَ حَتَّى يَصِلُوا إِلَى دَرَجَاتٍ عَالِيَةٍ فِي الْجَامِعَةِ: فرزندانم تلاش می کنند تا به درجاتی عالی در دانشگاه برسند.
- ۳) لَنْ يَتْرَكَ الطِّفْلُ يَدَ أُمِّهِ فِي الشَّارِعِ الْمَزْدَحِمِ: کودک، دست مادرش را در خیابان های شلوغ رها نمی کند.
- ۴) أَفْتَشُّ عَنْ مُعْجَمٍ يُسَاعِدُنِي فِي فَهْمِ النُّصُوصِ: به دنبال فرهنگ لغتی که به من در فهمیدن این متن یاری دهد، می گشتم.

۵- «دانش آموزانی را می بینیم که تمرین های درس را در کلاس ها می نویسند.»:

- ۱) نَشَاهِدُ طَالِبَاتٍ يَكْتُبْنَ تَمَارِينَ الدَّرْسِ فِي الصَّفُوفِ.
- ۲) نَرَى طُلَّابًا يَكْتُبُونَ التَّمَارِينَ الدَّرْسِ فِي صَفُوفِ.
- ۳) نَشَاهِدُ الطَّالِبَاتِ يَكْتُبْنَ التَّمَارِينَ الدَّرْسِ فِي صَفُوفِ.
- ۴) نَرَى الطُّلَّابَ يَكْتُبُونَ تَمَارِينَ الدَّرْسِ فِي الصَّفُوفِ.

۶- عَيْنِ الْخَطَأِ حَسَبَ الْحَقِيقَةِ وَالْوَاقِعِ:

- ۱) الشَّرَشَفُ قِطْعَةٌ قُمَاشٍ لِتَجْفِيفِ وَجْهِنَا وَأَيْدِينَا عِنْدَ الْغَسْلِ.
- ۲) الْعَرَبُ يَنْطِقُونَ الْكَلِمَاتِ الدُّخِيلَةَ وَفَقًّا لِأَلْسِنَتِهِمْ.
- ۳) يَظْهَرُ الْكِذْبُ فِي فَلَاتَاتِ اللِّسَانِ وَصَفْحَاتِ الْوَجْهِ.
- ۴) مِنْ أَخْلَاقِ الْجَاهِلِ الْحُكْمُ بِمَا لَا يَعْلَمُ وَالْمُعَارَضَةُ قَبْلَ أَنْ يَفْهَمَ.

۷- عَيْنِ مَا فِيهِ الْمُتَضَادُّ:

- ۱) عِنْدَمَا شَاهَدْتُ عَدَوِي نَصَحْتُهُ بِالتَّزَامِ الصِّدْقِ فِي الْحَيَاةِ!
- ۲) بَعْدَمَا رَجَعَ وَالِدِي مِنَ الْمُهَيِّمَةِ، اسْتَرْجَعَ طَلْبَهُ مِنْ زَمِيلِهِ!
- ۳) الصِّدْقُ مَعَ النَّاسِ هُوَ أَوْ لَا تَكْذِبْ عَلَى الْآخِرِينَ دَائِمًا!
- ۴) طَلَّبَ الْأَصْحَابُ مِنِّي مُسَاعَدَةً فِي مَجَالَاتٍ وَلَكِنْ مَنَعَ الْأَعْدَاءُ!

۸- عین عبارة ماجاءت فيها الجملة الوصفية:

- (۱) في مكتبتنا كتبُ قرأتها مرّاتٍ بدقة.
(۲) ذهبتُ إلى القريةِ بسبّارةٍ اشتريتها قبلَ يومينِ.
(۳) شاهدتُ سنجاباً يَفْزُ من شجرةٍ إلى شجرةٍ!
(۴) ذهبَ دانيالُ عند رجلٍ فاضلٍ و طلبَ منه موعظةً!

۹- عین الاسم النكرة:

- (۱) الطالبُ يجتهدُ في التعلُّمِ للامتحانِ.
(۲) أُرْسِلْنَا إلى فرعونَ رسولاً!
(۳) شاهدتُ حامداً في المكتبة العامة!
(۴) جاءَ سعيدٌ إلى المدرّسةِ بالحافِلةِ!

۱۰- عین الخطأ في ضبط حركات الكلمات:

- (۱) تبادلُ المفرداتِ بين اللغاتِ في العالمِ أمرٌ طبيعيٌّ!
(۲) المسكُ عطرٌ يتخذُ من نوعٍ من الغزلانِ!
(۳) عالمٌ يتنفعُ بعلمه، خيرٌ من ألفِ عابدٍ!
(۴) سجّلتُ منظمَةَ اليونسكو مسجدَ الإمامِ في قائمةِ التراثِ العالميِّ!

پاسخ دادن به این سوالات اجباری است و در تراز کل شما تأثیر دارد.

سوالات آشنا»

■ عین الصّحيح في التّرجمة والتعريب: (۱۱- ۱۳)

۱۱- «الدّينُ الوَحيدُ الَّذي لَهُ لُغَةٌ مُشتركةٌ لِتَباعِبه، هُوَ الإسلامُ، وَ لُغَتُهُ المُشتركةُ هِيَ لُغَةُ القُرآنِ!»:

- (۱) اسلام يگانه دينی است که برای پیروان خود زبان مشترک را قرارداده، یعنی زبان مشترک قرآن را!
(۲) تنها دينی که برای پیروان خود زبان مشترکی دارد اسلام است، و زبان مشترک آن زبان قرآن است!
(۳) اسلام همان دينی است که برای پیروانش زبانی مشترک دارد، یعنی زبان مشترک قرآن!
(۴) فقط اسلام است که برای پیروانش زبانی را مشترک قرار داده، که آن زبان قرآن است!

۱۲- «انفقوا مما رزقناكم من قبل أن يأتي يوم لا بيع فيه ولا خلة ولا شفاعة»:

- (۱) از آنچه به شما روزی می‌دهیم اتفاق کنید قبل از آنکه روزی بیاید که در آن هیچ فروش و دوستی نیست و نه شفاعتی!
(۲) اتفاق کنید از آنچه روزی دادیم شما را، پیش از آنکه روزی فرا رسد که نه فروشی در آن است و نه دوستی‌ای و نه شفاعتی!
(۳) بخشش کنید از چیزهایی که روزیتان دادیم پیش از اینکه آن روز فرا رسد که هیچ فروش و دوستی و شفاعت در آن نیست!
(۴) از آنچه روزی شما قرار می‌دهیم بخشش کنید قبل از اینکه آن روز بیاید که فروش در آن نیست و دوستی و شفاعت نیز نیست!

۱۳- «برتری دانشمند بر غیر خود، مانند برتری پیامبر بر امت خویش است»:

- (۱) فضل العالم علی غیره، کفضل النبی علی امتّه.
(۲) فضل العالم علی الآخرين، مثل فضل نبی علی امتّه.
(۳) الفضل للعالم علی غیره، مثل فضل انبياء علی الامّة.
(۴) الفضل للعالم علی أحد آخر، کفضل الانبياء علی الامّة.

۱۴- عین الخطأ لتكميل الفراغات:

- (۱) ... تجلسوا هناك لتسمعوا كلامنا! ← إن
(۲) إتصلتُ بالمُعَلِّمِ ... نتكلّمُ حولَ البرنامجِ! ← حتّى
(۳) نحنُ نسعى كثيراً ... يفرحُ الأطفالُ! ← لِكى
(۴) ... محاولاتكم تضمن النجاح لا الفشل! ← لَن

۱۵- عین الخطأ: (عن الجملة بعد النكرة)

- (۱) إذا قال أحدٌ كلاماً يُفرِّقُكم، فاعلموا أنّه جاهلٌ!
(۲) إنّ اللهَ ينهى الأولادَ عن كلامٍ تکرهينه الأمّ!
(۳) لی جوالٌ تفرُّعُ بطّارينه خلالَ نصفِ يومٍ!
(۴) لا تلقّبوا الناسَ بألقابٍ لا يُحبّونها!

■ اِقْرَأِ النَّصَّ التَّالِيَّ بِدَقَّةٍ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ: (١٦-٢٠)

يعتبر الصدق من أحد الضروريات لاستقامة حياة الناس و المجتمع النَّاجح و له أثر كبير على حياة الفرد و على المجتمع أيضاً. الصدق يدخل كل تفاصيل حياة الفرد و لا يقتصر على صدق القول و الأحاديث بل يرتبط ذلك بدلالاتٍ أخرى في القرآن الكريم و لو نتدبر في حال المؤمن لوجدنا أنه نال (وَصَلَ) أعلى درجات الإيمان بفضل صدقه في القول و العمل و صدق الإرادة و العزم فالمسلم حينما يكون صادقاً مع نفسه و مع ربه و مع الناس جميعاً يستطيع أن يكتسب الثقة (الاعتماد) بين نفسه و المجتمع. الصدق سبيل الأمة للنجاة من المهالك، كما قال الرسول (ص): «إِنَّ الصَّدْقَ يَهْدِي إِلَى الْبِرِّ وَ إِنَّ الْبِرَّ يَهْدِي إِلَى الْجَنَّةِ وَ إِنَّ الرَّجُلَ لِيَصْدُقَ حَتَّى يَكُونَ صِدِّيقًا وَ إِنَّ الكَذِبَ يَهْدِي إِلَى التُّجُورِ وَ إِنَّ التُّجُورَ يَهْدِي إِلَى النَّارِ وَ إِنَّ الرَّجُلَ لِيَكْذِبَ حَتَّى يُكْتَبَ عِنْدَ اللَّهِ كَذَّابًا.»

١٦- ماذا نستنتج من النص؟

- (١) الصدق و آثاره لا يُشاهد إلا في زمن محدود.
(٢) لا فرق بين الصادق و الكذاب حينما يعيشان في مجتمع واحد.
(٣) النجاة في الصدق و السقوط في الكذب و كل منهما يوجد بين الناس.
(٤) الرجل الصادق يصدق في قوله و الرجل الكاذب يكذب في عمله.

١٧- عَيِّنِ الخَطَأَ حَسَبِ النَّصِّ:

- (١) الصدق و الالتزام به يُنجيان المرء من السقوط في المهالك.
(٢) على الإنسان أن يكون صادقاً في قوله و عمله.
(٣) بفضل الصدق يصل المؤمن إلى إيمان قوى.
(٤) المجتمع النَّاجح لا يعتقد بصدق الفرد و حياته.

■ عَيِّنِ الصَّحِيحَ فِي التَّوَعِيَةِ وَ المَحَلَّ الإِعْرَابِيَّ للكلمات المعيّنة في النص: (١٨-٢٠)

١٨- «يكتسب»:

- (١) مضارع - حروفه الأصليّة «ك س ب» و له حرفان زائدان / فعل و فاعله «الثقة»
(٢) فعل مضارع - مفرد مذكر غائب - له حرفان أصليّان / مع فاعله جملة فعلية
(٣) للغائب - مصدره «اكتساب» من وزن «انفعال» - معلوم / مع فاعله جملة فعلية و مفعوله «الثقة»
(٤) فعل مضارع - للغائب - ماضيه «اكتسب» على وزن «افتعل» / فعل و مع فاعله جملة فعلية

١٩- «النَّاجح»:

- (١) اسم - نكرة - اسم الفاعل / فاعل لفعل «يعتبر»
(٢) مفرد مذكر - اسم الفاعل (مأخوذ من فعل «نَجَح») / صفة و مجرورة
(٣) اسم - معرّف بأل - اسم مفعول / مفعول لفعل «يعتبر»
(٤) مفرد مذكر - معرّف بال - حروفه الأصليّة «ن ح ج» / مضاف إليه و مجرور

٢٠- «نتدبر»:

- (١) فعل مضارع - للمتكلم مع الغير - ماضيه «تدبرنا» على وزن «تفعل» / فعل و مع فاعله جملة فعلية
(٢) فعل مضارع - حروفه الأصليّة (د ب ر) و مصدره على وزن «تفعيل» / فعل و فاعله «المؤمن»
(٣) فعل مضارع - للمخاطبين - ليس له حرف زائد / مع فاعله جملة فعلية
(٤) للمتكلم مع الغير - حروفه الأصليّة (ب د ر) / فعل و مع فاعله جملة فعلية

ریاضی و آمار [۲]

تابع

(توابع پلکانی و قدر مطلق)

صفحة ۳۴ و ۴۴

وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

هدف گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سؤال

لطفاً قبل از شروع پاسخ گویی به سؤال های درس **ریاضی و آمار (۲)**، هدف گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:
 از هر ۱۰ سؤال به چند سؤال می توانید پاسخ صحیح بدهید؟
 عملکرد شما در آزمون قبل چند از ۱۰ بوده است؟
 هدف گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟

چند از ۱۰ آزمون قبل	هدف گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز
---------------------	--------------------------------------

۲۱- برد تابع $f(x) = \text{sign}(x)$ کدام است؟

(۴) $\{-1, 1\}$

(۳) $\{-1, 0, 1\}$

(۲) $\mathbb{Z}$

(۱) $\mathbb{R}$

۲۲- کدام یک از توابع زیر یک تابع پلکانی است؟ ([ ] ، نماد جزء صحیح است.)

(۲)
$$\begin{cases} g: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R} \\ g(x) = |x| \end{cases}$$

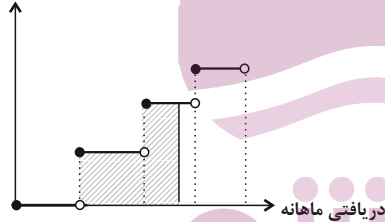
(۱)
$$\begin{cases} f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R} \\ f(x) = [x] \end{cases}$$

(۴)
$$k(x) = \begin{cases} x^2 - 1, & x \geq 0 \\ -x^2 + 1, & x < 0 \end{cases}$$

(۳)
$$h(x) = \begin{cases} 2x - 1, & x \geq 3 \\ 2x + 1, & x < 3 \end{cases}$$

۲۳- در نمودار پلکانی زیر، سطح هاشورزده زیر نمودار نشان دهنده چیست؟

درصد میزان مالیات بر دریافتی

(۱) درصد مالیات پرداختی شخص

(۲) مالیات ماهانه شخص

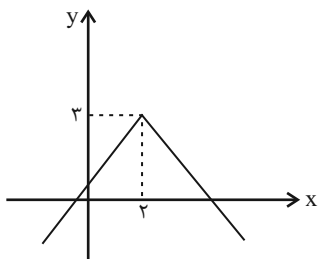
(۳) مالیات کل سال شخص

(۴) میزان معافیت مالیاتی مشخص

۲۴- نمودار تابع $f(x) = |x - 8|$ و تابع همانی در چند نقطه یکدیگر را قطع می کنند؟

- (۱) صفر (۲) ۱ (۳) ۲ (۴) بیشمار

۲۵- نمودار داده شده، مربوط به کدام یک از تابع های زیر است؟

(۱) $y = |x - 2| - 3$

(۲) $y = |x + 2| + 3$

(۳) $y = -|x - 2| - 3$

(۴) $y = -|x - 2| + 3$

۲۶- اگر $\frac{2}{3} < x < 1$ باشد، مقدار $[3x + 2]$ کدام است؟ ([ ] ، نماد جزء صحیح است.)

- (۱) ۴ (۲) ۵ (۳) ۳ (۴) ۲

۲۷- برد تابع $f(x) = |2x - 1| + 2$ ، به ازای $1 \leq x < 4$ کدام است؟

- (۱) $y \geq 2$ (۲) $3 \leq y < 9$ (۳) $3 \leq y \leq 9$ (۴) $2 \leq y < 9$

۲۸- نمودار تابع $y = -|x - 5| + 1$ ، محور x ها را در دو نقطه قطع می کند. مجموع طول های این دو نقطه کدام است؟

- (۱) ۲ (۲) ۴ (۳) ۶ (۴) ۱۰

۲۹- تابع $f(x) = |3x - a| + b$ را به صورت $f(x) = \begin{cases} 3x - 2, & x \geq \frac{4}{3} \\ -3x + 6, & x < \frac{4}{3} \end{cases}$ نوشته ایم، $2a - b$ کدام است؟

- (۱) ۴ (۲) ۲ (۳) ۶ (۴) ۸

۳۰- اگر $k = \frac{[\pi] + 7 \times [0.02]}{[0.9] \times [-2/1] + [-0.1]}$ باشد، مقدار $[\frac{k}{2}]$ کدام است؟ ([ ] ، نماد جزء صحیح است.)

- (۱) -۱ (۲) -۲ (۳) -۳ (۴) صفر

۳۱- حاصل $\text{sign}(2\pi) - \text{sign}(-\frac{1}{3}) + \text{sign}(\sqrt{5} - \sqrt{3})$ کدام است؟

- (۱) -۱ (۲) ۱ (۳) ۳ (۴) -۲

۳۲- به ازای چه مقدار یا مقادیری از k ، رابطه $\text{sign}(k^2 + 5) = -1$ برقرار است؟

- (۱) $k \geq 0$ (۲) $k < 0$ (۳) هر مقدار k (۴) هیچ مقدار k

۳۳- کدام گزینه در مورد تابع $f(x) = \begin{cases} \text{sign}(x) & , x > 0 \\ |x| + x & , x < 0 \end{cases}$ نادرست است؟

(۱) تابعی پلکانی است. (۲) برد آن شامل ۲ عضو است.

(۳) دامنه آن $\mathbb{R}$ است. (۴) مقدار تابع به ازای $x = 5$ ، برابر با یک است.

۳۴- تابع $f(x) = 2x - |2x|$ ، به صورت دوضابطه‌ای کدام است؟

$$f(x) = \begin{cases} 2x & , x \geq 0 \\ -2x & , x < 0 \end{cases} \quad (۲) \qquad f(x) = \begin{cases} 0 & , x \geq 0 \\ -4x & , x < 0 \end{cases} \quad (۱)$$

$$f(x) = \begin{cases} 2x - 2 & , x \geq 0 \\ 2x + 2 & , x < 0 \end{cases} \quad (۴) \qquad f(x) = \begin{cases} 0 & , x \geq 0 \\ 4x & , x < 0 \end{cases} \quad (۳)$$

۳۵- در تابع پلکانی $f(x) = \begin{cases} (a+b-2)x - 3 & , x \geq 0 \\ (2a-b)x + 1 & , x < 0 \end{cases}$ مقدار $f(a+b)$ کدام است؟

(۱) $\frac{4}{3}$ (۲) $\frac{2}{3}$ (۳) ۲ (۴) -۳

۳۶- اگر $x = 1/2$ و $y = -3/4$ باشند، حاصل عبارت $\frac{|x+y| - |x-y|}{|x| + |-2x|}$ کدام است؟ ([ ] ، نماد جزء صحیح است.)

(۱) -۱ (۲) $\frac{7}{2}$ (۳) ۱ (۴) $-\frac{7}{4}$

۳۷- توابع $g(x) = \text{sign}(x)$ و $f(x) = |x+3| - 3$ ، در چند نقطه یکدیگر را قطع می‌کنند؟

(۱) ۴ (۲) ۳ (۳) ۲ (۴) ۱

۳۸- تابع $f(x) = 3(|x| + |-x|)x + ax + 4$ به ازای $x \in \mathbb{Z}$ ، تابعی ثابت است، $[a - \pi]$ کدام است؟ ([ ] ، نماد جزء صحیح است.)

(۱) ۶ (۲) ۱ (۳) صفر (۴) -۱

۳۹- اگر $g(x) = \begin{cases} 2x - 1 & ; x > 1 \\ x^2 - 3 & ; x \leq 1 \end{cases}$ باشد، حاصل $\frac{\text{sign}(g(2) - g(0))}{\text{sign}(g(-1) - g(4))}$ کدام است؟

(۱) ۱ (۲) -۱ (۳) صفر (۴) تعریف نشده

۴۰- ساده شده تابع $f(x) = \frac{|x - [2x]|}{\text{sign}(x)}$ در محدوده $-\frac{1}{2} < x < 0$ کدام است؟ ([ ] ، نماد جزء صحیح است.)

(۱) $-x - 1$ (۲) $-0/6$ (۳) $-0/9$ (۴) $x - \frac{2}{10}$

علوم و فنون ادبی [۲]

تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های دهم و یازدهم /

پایه‌های آوابی همسان (۲) / استعاره

صفحه ۵۸ تا ۷۸

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

هدف‌گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سؤال

لطفاً قبل از شروع پاسخ‌گویی به سؤال‌های درس علوم و فنون ادبی (۲)، هدف‌گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:
 از هر ۱۰ سؤال به چند سؤال می‌توانید پاسخ صحیح بدهید؟
 عملکرد شما در آزمون قبل چند از ۱۰ بوده است؟
 هدف‌گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟

چند از ۱۰ آزمون قبل	هدف‌گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز
---------------------	--------------------------------------

۴۱- با توجه به تاریخ ادبیات قرن دهم، کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) خراسان، آذربایجان و نواحی جنوبی ایران به کانون‌های مهمی برای شاعران، هنرمندان و دانشمندان تبدیل شد.
- (۲) زبان فارسی که در شبه‌قاره هند استحکام و استقرار لازم را به دست آورده بود، همه‌گیر و رسمی شد.
- (۳) اوضاع اجتماعی و سیاسی ایران در این دوره به طور کلی و وضع ادبیات نیز، به تبع آن آشفته شده بود.
- (۴) بها ندادن حکومت صفوی به شعر ستایشی موجب شد که شاعران مدیحه‌سرا برای امرار معاش یا ثروت اندوزی، راهی دیار هند شوند؛ زیرا آنجا به رسم دربارهای قدیم ایران، هنوز بازار قصیده و مدح رواج داشت.

۴۲- عبارات کدام گزینه، از نظر تاریخ ادبیات درست است؟

- (الف) شاهان صفوی به ترویج زبان ترکی در ایران پرداختند و به زبان فارسی علاقه‌ای نشان ندادند.
  - (ب) بهزاد و رضا عباسی به ترتیب در دوره شاه عباس و شاه اسماعیل می‌زیسته‌اند.
  - (ج) مکتب وقوع نتیجه چاره‌اندیشی شاعران برای رهایی از تقلید و بازتاب طبیعی محیط اجتماعی قرن دهم بود.
  - (د) در قرن یازدهم، موضوعات و تمثیلات کهن به مضامین تازه و به زبان جدید مطرح شد.
- (۱) ب - ج   (۲) ج - د   (۳) الف - ب   (۴) الف - د

۴۳- کدام عبارات، مربوط به قرن یازدهم است؟

- (الف) دور شدن سبک عراقی از واقعیت و جنبه ذهنی و تخیلی یافتن آن سبب تغییر سبک شد.
  - (ب) آشنایی ایرانیان با اروپا سبب شد که مشاعره، مناظره و نقد آثار در قهوه‌خانه‌ها رواج یابد.
  - (ج) رفاه اقتصادی مردم در دوره صفوی سبب شد هرکس به اندازه توان خود به امور فرهنگی از جمله ادبیات بپردازد.
  - (د) شاهان صفوی در ترویج و نفوذ زبان ترکی در ایران نقش مهمی داشتند.
- (۱) الف - ب   (۲) ج - د   (۳) الف - د   (۴) ب - ج

۴۴- توضیح مقابل چند مورد درباره تاریخ ادبیات قرن‌های دهم و یازدهم، درست است؟

- (الف) واقع‌گرایی (شاخصه اصلی شعر وحشی بافقی)
- (ب) باز این چه رستخیز عظیم است کز زمین / بی نفخ صور خاسته تا عرش اعظم است (بیتی از ترکیب‌بند مشهور محتشم کاشانی)
- (ج) شعر لطیف و فصیحی که به طور طبیعی و به شیوه کسانی مثل حافظ و سعدی در جریان بود. (از جریان‌های شعری قرن یازدهم)
- (د) آشنایی با تفکرات و معارف هندوان (از عوامل دخیل در تغییر سبک)
- (ه) دقت، ظرافت و رقت معانی (از ویژگی‌های شعر باباغانی)
- (و) خلاق‌المعانی ثانی (لقب کلیم کاشانی)

(۱) سه   (۲) چهار   (۳) پنج   (۴) دو

۴۵- با توجه به ویژگی شعر بیدل کدام بیت سروده اوست؟

- (۱) ای خیال قامتت آه ضعیفان را عصا / بر رخت نظاره‌ها را لغزش از جوش صفا
- (۲) خاک تبریزست اندر رغبت لطف و صفا / چون صفای کوثر و چون چشمه حیوان ما
- (۳) به خردی بخورد از بزرگان قفا / خدا دادش اندر بزرگی صفا
- (۴) آبی است جهان تیره و بس ژرف بدو در / زنهار که تیره نکنی جان مصفا

۴۶- آرایه‌های بیت زیر در کدام گزینه آمده است؟

«مثل عکس رخ مهتاب که افتاده در آب / در دلم هستی و بین من و تو فاصله‌هاست»

- (۱) استعاره مصرحه - تضاد (۲) استعاره مصرحه - جناس (۳) استعاره مکنیه - تشبیه (۴) استعاره مکنیه - جناس

۴۷- آرایه‌های «استعاره مصرحه»، «جناس» و «تشبیه فشرده» در کدام بیت یافت می‌شود؟

- (۱) نمی‌رسد به تو دستم، به آن دو تیله آبی / تو سرزمین یهودی، پر از غنائم جنگی
(۲) تو ابر بودی و باران تو ماه بودی و من نه / نشستام که نبینم در انتظار پلنگی
(۳) ببین داس بلا ای دل مشو زین داستان غافل / که دست غارت باغ است و قصد ارغوان دارد
(۴) صورت ماه تو در یاد و دلم می‌لرزد / زلف افشان تو بر باد و دلم می‌لرزد

۴۸- نوع استعاره در مصراع اول کدام بیت متفاوت است؟

- (۱) آموخت تا که عطر ز شیشه فرار را / آموختم فرار ز یاران به یار را
(۲) دل رنجه شد ز زهد دوات و کتاب خشک / از عاشقان سلام تر از تو جواب خشک
(۳) شد پایمال خال و خطت آبروی چشم / از باده شد تهی و پر از خون سبوی چشم
(۴) زین تیغ کج که هست به بادام چشم تو / ختم به خیر باد سرانجام چشم تو

۴۹- در کدام گزینه اضافه استعاری به کار نرفته است؟

- (۱) غزل‌هایی که بر رویت اثر گفتمی ندارد را / برای ماه می‌خواندم نظر می‌کرد پایین را
(۲) بارها سنگ به پیشانی شوقش خورده / رود اگر خواسته از درّه به دریا برود
(۳) تو ای شاعر تر از «سیمین» به رستاخیز اگر آیی / بپوشد سایه شعرت فروغ هر چه پروین را
(۴) غربت روح دردمندم را / می‌سپارم به سینۀ دیوار

۵۰- در چند بیت زیر، «استعاره آشکار» وجود دارد؟

- (الف) با من به سلام خشک ای دوست زبان تر کن / تا از مژه هر ساعت لعل ترت افشانم
(ب) ای پسته تو خنده زده بر حدیث قند / مشتاقم از برای خدا یک شکر بخند
(ج) گویند سنگ، لعل شود در مقام صبر / آری شود، ولیک به خون جگر شود
(د) آن کشیدم ز تو ای آتش هجران که چو شمع / جز فنای خودم از دست تو تقدیر نبود
(ه) راست‌کیشان که طلبکار نشانند چو تیر / با کمانخانه آبروی بتان ساخته‌اند
- (۱) دو (۲) چهار (۳) یک (۴) سه

۵۱- واژه «ترگس» در کدام گزینه، «استعاره آشکار» است؟

- (۱) در آب اشک او دو چشم بی‌خواب / نکوتر بود از ترگس که در آب
(۲) کنون بلبل به باغ آمد ز بانگش دل به داغ آمد / پر از شمع و چراغ آمد زمین از ترگس و نسرين
(۳) گفتا که مرو به غربت و می‌بارید / از ترگس تر به لاله بر، مروارید
(۴) تو گویی شَم و نم و دم و خوی بر دست شخص او / خوی از خیری، دم از باده، غم از ترگس، شم از عنبر

۵۲- تعداد «استعاره پنهان» در مصراع اول کدام بیت بیشتر است؟

- (۱) تو را ز کنگره عرش می‌زنند صغیر / ندانمت که در این دامگه چه افتادست
(۲) هر کاو نکاشت مهر و ز خوبی گلی نجید / در رهگذار باد نگهبان لاله بود
(۳) ما که نتوانیم جان در بردن از چنگال مرگ / کشته آن خوش‌تر که از شمشیر ابرویی شویم
(۴) چو خورشید زد پنجه بر پشت گاو / ز هامون برآمد خروش چکاو (چکاوک)

۵۳- در چند بیت آرایه «جان‌بخشی» به کار رفته است؟

- (الف) در گلشن امید به شاخ شجر من / گل‌ها نشکفتند و برآمد نه ثمرها
(ب) ای صبا در حرم زلف چو محرم شده‌ای / به ادب باش که دل‌های پریشان آن جاست
(پ) به تیر عشق تو تا سینه‌ها سپر نشود / چه عمرها که به بیهوده می‌شود سپری
(ت) ز دور باده به جان راحتی رسان ساقی / که رنج خاطر من از جور دور گردون است
(ث) آن را باید به مرگ من شاد بدن / کز دست اجل تواند آزاد بدن

- (۱) پنج (۲) چهار (۳) سه (۴) دو

۵۴- وزن همه ابیات به جز ... دقیقاً با بیت زیر یکسان است.

«من بدین خوبی و زیبایی ندیدم روی را / وین دلایزی و دلبندی نباشد موی را»

- (۱) سال‌ها با بار ببری خم شدم در جست‌وجویش / تا به چاه گور هم رفتم نشد پیدا جوانی
- (۲) ز آسمان آغاز کارم سخت شیرین می‌نمود / کی گمان بردم که شهدآلوده زهر ناب داشت
- (۳) هر که این عشرت نخواهد خوشدلی بر وی تباه / وان که این مجلس نجوید زندگی بر وی حرام
- (۴) سرفرازم کن شیی از وصل خود ای نازنین / تا منور گردد از دیدارت ایوانم چو شمع

۵۵- همه ابیات مطابق الگوی هجایی «UU / - - UU / - - UU / - - UU -» سروده شده است به جز ...

- (۱) منگر رنج و بلا را بنگر عشق و ولا را / منگر جور و جفا را بنگر صد نگران را
- (۲) تو مرا جان و جهانی چه کنم جان و جهان را / تو مرا گنج روانی چه کنم سود و زیان را
- (۳) ملکا ذکر تو گویم که تو پاکی و خدایی / نروم جز به همان ره که توام راهنمایی
- (۴) نصیحت گوش کن جانا که از جان دوست‌تر دارند / جوانان سعادت‌مند پند پیر دانا را

۵۶- وزن کدام بیت «مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن» است؟

- (۱) سیاره در آهنگ او حیران ز بس نیرنگ او / در تاختن فرسنگ او از حد طائف تاختن
- (۲) گشت چو ثابت که به هند است هوا / نایب جتت ز بسی برگ و نوا
- (۳) همچو کتابی‌ست جهان جامع احکام نهان / جان تو سردفتر آن فهم کن این مسئله را
- (۴) دیده چون آن را ببیند سنبل انگارد همی / عذر جان است آن رخ و آن غمزگان آزار را

۵۷- کدام گزینه دارای چهار رکن کاملاً تکراری نیست؟

- (۱) دلم دیده از دوستان برنگیرد
- (۲) چو زرین رسن را به چنبر درآرند
- (۳) یکی مرد بود اندر آن روزگار
- (۴) سلامی در او حسن یوسف مقدر

۵۸- در دو بیت زیر، چند رکن «فعولن» وجود دارد؟

«سهی سرو من تا ز چشمم برفت / به یکبارگی آبم از جوی برد
مگر زلف او گفت در گوش او / صبا در گذر بود از آن بوی برد»

- (۱) دوازده
- (۲) سیزده
- (۳) شانزده
- (۴) پانزده

۵۹- کدام بیت با دیگر بیت‌ها نزدیکی معنایی ندارد؟

- (۱) سعادت به بخشایش داور است / نه در چنگ و بازوی زورآور است
- (۲) قضا چون ز گردون فرو هشت پر / همه زیرکان کور گردند و کر
- (۳) هیچ تقدیری خلاف رای و تدبیر تو نیست / راست گویی جنبش تقدیر در تدبیر توست
- (۴) مرا ایزد بلا بر سرنوشت است / چه شاید کرد اینم سرنوشت است

۶۰- کدام ابیات با هم تناسب مفهومی دارند؟

- (الف) جور خوبان جفاپیشه «فروغی» را کشت / تا دم از محکمی عهد وفاداران زد
- (ب) ای گل تازه که بویی ز وفا نیست تو را / خبر از سرزنش خار جفا نیست تو را
- (ج) وفا نمودم و پاداش آن جفا دیدم / که گفت نخل محبت ثمر نمی‌بندد
- (د) فی‌الجمله چنان که رفته بودیم شدیم / کشتیم وفا، جفا درودیم و شدیم
- (ه) هر چه کردم به ره عشق وفا بود وفا / و آن چه دیدم به مکافات جفا بود جفا

تاریخ [۳]

ایران، از ورود اسلام تا پایان صفویه
(ظهور و گسترش تمدن ایرانی - اسلامی، ایران در
دوران غزنوی، سلجوقی و خوارزمشاهی، حکومت،
جامعه و اقتصاد در عصر مغول - تیموری)
صفحه ۸۹ تا ۱۲۴
وحدت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

هدف‌گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سؤال

لطفاً قبل از شروع پاسخ‌گویی به سؤال‌های درس **تاریخ (۲)**، هدف‌گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:
از هر ۱۰ سؤال به چند سؤال می‌توانید پاسخ صحیح بدهید؟
عملکرد شما در آزمون قبل چند از ۱۰ بوده است؟
هدف‌گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟

چند از ۱۰ آزمون قبل	هدف‌گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز
---------------------	--------------------------------------

۶۱- چه چیزی مأمون را متوجه این نکته کرد که باید تغییری در شیوه اداره قلمرو خلافت ایجاد کند؟

- (۱) وجود سادات علوی و شیعیان در ایران
- (۲) شدت گرفتن جنبش‌های ضد خلافت در ایران
- (۳) قدرت گرفتن خاندان‌های کهن دهقانی در نقاط مختلف ایران
- (۴) فعالیت‌های خوارج و عیاران در نواحی شرقی و جنوب شرقی ایران

۶۲- در دوران ایران اسلامی، کدام سلسله‌های ایرانی زیر، ریشه در خاندان‌های کهن دهقانی خراسان و ماوراءالنهر داشتند؟

- (۱) آل بویه و زیاریان
- (۲) طاهریان و صفاریان
- (۳) طاهریان و سامانیان
- (۴) زیاریان و سامانیان

۶۳- درباره روابط حکومت علویان طبرستان با خلافت عباسی کدام گزینه درست است؟

- (۱) امیران علوی نسبت به خلیفه اظهار اطاعت می‌کردند و به نام آن‌ها خطبه می‌خواندند و خلیفه هم حکومت آنان را تأیید می‌کرد.
- (۲) علویان طبرستان همواره با خلیفه روابط دوستانه‌ای داشتند و از آن‌ها پیروی می‌کردند.
- (۳) دوران حکومت علویان طبرستان به کشمکش و جنگ با سپاهیان خلیفه و لشکریان طاهریان و سامانیان سپری شد.
- (۴) رابطه علویان طبرستان با خلافت فراز و نشیب زیادی داشت و خلفا نسبت به علویان بی‌اعتماد بودند.

۶۴- به ترتیب، مهمترین پیامدهای سیاسی و اقتصادی ظهور حکومت‌های ایرانی در دوران ایران اسلامی چه بود؟

- (۱) رقابت و ستیز امیران ایرانی به تحریک خلفا - کند شدن کارهای عمرانی و کشاورزی
- (۲) کاهش و زوال تدریجی سلطه سیاسی - نظامی خلفای عباسی بر ایران - رشد چشمگیر کشاورزی، صنعت و تجارت
- (۳) برقراری آرامش نسبی و سرکوب آشوب و جنبش‌های سیاسی و مذهبی - توسعه شهرنشینی
- (۴) برقرار شدن آرامش و امنیت نسبی در وضعیت اقتصادی و صنعت، رقابت و ستیز بین امیران ایرانی - رشد شهرنشینی

۶۵- کدام سپهسالار غزنوی، زمینه ایجاد حکومتی محلی را فراهم کرد و محمود غزنوی به چه بهانه‌ای بسیاری از اقدامات سیاسی - مذهبی خود را

انجام می‌داد و با چه هدفی به هند لشکرکشی‌های متعدد داشت و کدام فرزندش توانست در رقابت با برادرش جانشین وی شود؟

- (۱) سبکتگین - جهاد در راه خدا - گسترش اسلام در هند - محمد
- (۲) الپتگین - مبارزه با مخالفان خلافت عباسی - دستیابی به ثروت هند - مسعود
- (۳) سبکتگین - مبارزه با مخالفان خلافت عباسی - دستیابی به ثروت هند - مسعود
- (۴) الپتگین - جهاد در راه خدا - دستیابی به ثروت هند - محمد

۶۶- در کدام گزینه صحیح یا غلط بودن هر یک از عبارات‌های زیر به درستی آورده شده است؟

- خلیفه عباسی به طغرل سلجوقی، لقب سلطان رکن‌الدوله را داد.

- آلپ ارسلان سلجوقی در نبرد دندانقان، امپراتور روم شرقی را شکست داد.

- در زمان ملکشاه، سلسله سلجوقی به اوج قدرت رسید.

- با پیروزی اتسز خوارزمشاه بر آخرین سلطان سلجوقی، حکومت سلجوقیان منقرض شد.

- (۱) غ - ص - ص - غ (۲) غ - ص - غ - ص (۳) ص - غ - غ - ص (۴) ص - غ - غ - ص

۶۷- به چه علت خلیفه عباسی از تأیید حکومت خوارزمشاهیان خودداری کرد و سلطان محمدخوارزمشاه برای مقابله با عباسیان دست به چه اقدامی زد؟

- (۱) درصدد احیای قدرت سیاسی و نظامی خود بود. - لشکرکشی به بغداد
- (۲) حمایت خلیفه عباسی از سلاطین سلجوقی - اعلام جانشینی یکی از سادات حسینی به عنوان خلیفه
- (۳) درصدد احیای قدرت سیاسی و نظامی خود بود. - خودداری از پرداخت مالیات و خراج به خلیفه
- (۴) حمایت خلیفه عباسی از سلاطین سلجوقی - خودداری از پرداخت مالیات و خراج به خلیفه

۶۸- مهم‌ترین مراکز شیعه‌نشین ایران در دوره سلجوقی کدام‌اند؟

- (۱) ری، اصفهان، مرو، نیشابور
 (۲) سبزوار، اصفهان، مرو، قم
 (۳) سبزوار، ری، گرگان، ساری
 (۴) ری، نیشابور، قم، گرگان

۶۹- به‌ترتیب، «نگارش احکام و نامه‌های حکومتی، تنظیم و ثبت و دریافت و ارسال آن‌ها»، «نظارت بر امور مالی و اداری و تدارکاتی سپاه» و

«رسیدگی به امور مالی» از وظایف کدام دیوان‌ها در زمان سلجوقی بود؟

- (۱) دیوان اشراف - دیوان استیفا - دیوان عرض
 (۲) دیوان عرض - دیوان اشراف - دیوان استیفا
 (۳) دیوان انشا - دیوان عرض - دیوان اشراف
 (۴) دیوان طغرا - دیوان عرض - دیوان استیفا

۷۰- در دوره سلجوقی به کدام دلیل، طبقه بازرگانان شهری بیش از پیش اهمیت یافت و مهم‌ترین مخالفان خلافت عباسی، در زمان حکومت

غزنوی و سلجوقی چه کسانی بودند؟

- (۱) اهمیت سیاسی و اقتصادی تجارت - پیروان ادیان مسیحی و یهودی (۲) رشد شهرنشینی و توسعه مناسبات شهری - پیروان مذهب اسماعیلیه
 (۳) اهمیت سیاسی و اقتصادی تجارت - پیروان مذهب اسماعیلیه (۴) رشد شهرنشینی و توسعه مناسبات شهری - پیروان ادیان مسیحی و یهودی

۷۱- یکی از تحولات چشمگیر دوران حاکمیت غزنویان، سلجوقیان و خوارزمشاهیان چه بود و در عصر سلجوقی شکلی از زمین‌داری با عنوان

(اقطاع) در چه دوره‌ای رایج بود و با تدبیر چه کسی گسترش یافت؟

- (۱) رشد چشمگیر تجارت داخلی و خارجی - آل بویه - خواجه‌نصیرالدین توسی
 (۲) زوال موقعیت اقتصادی و اجتماعی دهقانان - آل بویه - خواجه‌نظام الملک
 (۳) رشد چشمگیر تجارت داخلی و خارجی - آل زیار - خواجه‌نصیرالدین توسی
 (۴) زوال موقعیت اقتصادی و اجتماعی دهقانان - آل زیار - خواجه‌نظام الملک

۷۲- به‌ترتیب، هر یک از عبارتهای زیر با مفاهیم کدام گزینه در ارتباط است؟

- دوران اوج شعر فارسی

- یکی از کهن‌ترین مسجدهای چهار ایوانی در ایران

- درخشان‌ترین دوران آن هنر در عصر سلجوقی

- (۱) دوره خوارزمشاهی - مسجد جامع یزد - کاشی‌کاری
 (۲) دوره غزنوی - مسجد جامع یزد - معماری
 (۳) دوره خوارزمشاهی - مسجد جمعه اصفهان - سفالگری
 (۴) دوره غزنوی - مسجد جمعه اصفهان - فلزکاری

۷۳- کدام گزینه پاسخ صحیح سوالات زیر است؟ (به‌ترتیب)

الف) اوضاع شهرنشینی در زمان تیمور چگونه بود؟

ب) پایتخت تیمور کدام شهر بود؟

ج) چه عاملی مغول‌ها را از شهر و شهرنشینی برحذر داشت؟

- (۱) دچار رکود و زوال بود. - سمرقند - مشغول بودن مغول‌ها به لشکرکشی به مناطق مختلف
 (۲) از شکوفایی برخوردار بود. - بخارا - مجموعه قوانینی که چنگیزخان تدوین کرده بود.
 (۳) دچار رکود و زوال بود. - بخارا - مشغول بودن مغول‌ها به لشکرکشی به مناطق مختلف
 (۴) از شکوفایی برخوردار بود. - سمرقند - مجموعه قوانینی که چنگیزخان تدوین کرده بود.

۷۴- چه واقعه‌ای آغازگر چهار دهه آشفتگی سیاسی و نابسامانی نسبی در اوضاع اقتصادی و اجتماعی ایران بود و این وضعیت تا چه زمانی ادامه یافت؟

- (۱) رسمی شدن دین اسلام - سرنگونی خلافت عباسی
 (۲) مرگ ابوسعید - قدرت‌گیری تیمور
 (۳) رسمی شدن دین اسلام - روی کار آمدن غازان خان
 (۴) مرگ غازان خان - قدرت‌گیری تیمور

۷۵- هولاکو در زمان کدام خان مغول و با چه هدفی به ایران لشکرکشی کرد؟

- (۱) چنگیز خان - با هدف تأسیس حکومتی مستقل از خان مغول در سرزمین ایران
- (۲) منگوقاآن - با هدف تأسیس حکومتی مستقل از خان مغول در سرزمین ایران
- (۳) چنگیز خان - به منظور نظم بخشیدن به قلمرو متصرفی مغول و گسترش فتوحات در غرب آسیا
- (۴) منگوقاآن - به منظور نظم بخشیدن به قلمرو متصرفی مغول و گسترش فتوحات در غرب آسیا

۷۶- چنگیزخان مغول در چه شرایطی فرمان هجوم به ایران را صادر کرد و رهبر قبایل زردپوستی که در پی اقدامات سیاسی، نظامی و حقوقی او،

مغول‌ها متحد و قدرتمند شدند؛ چه کسی بود؟

- (۱) به بهانه کشتار بازرگانان اعزامی خود در شهر مرزی اترار - تموچین
- (۲) به بهانه اختلاف عقیدتی با خلافت عباسی و حکومت خوارزمشاهیان - تموچین
- (۳) عدم اطاعت سلطان محمدخوارزمشاه از چنگیز - غازان
- (۴) به بهانه تأمین معاش و نیازهای اقتصادی - منگوقاآن

۷۷- کدام گزینه شامل پاسخ صحیح به سؤالات زیر است؟

الف) بنیان قوانین جاری در ایران دوره اسلامی چه بوده است؟

ب) کدام محاکم جزو محاکم سه گانه نمی‌باشد؟

ج) اصلاحات کدام خان مغول به منظور پیشرفت و رونق فعالیت‌های بخش کشاورزی انجام گرفت؟

- (۱) قوانین مغولی و تیموری - مظالم - هلاکوخان
- (۲) عرف و شریعت اسلام - یرغو - غازان خان
- (۳) یاسا و عرف - حسبه - هلاکوخان
- (۴) اسلام و قوانین مغولی و تیموری - شرع - غازان خان

۷۸- کدام گزینه مبین پاسخ درست سؤالات زیر می‌باشد؟

الف) انواع مالیات تا پایان دوره تیموری در کدام گزینه است؟

ب) مجموعه قوانین تیمور چه نام داشت؟

ج) نام حاصل خیزترین منطقه ایران در زمان حمله مغولان در کدام گزینه آمده است؟

د) یکی از ویژگی‌های نظام اجتماعی عصر مغول - تیموری چه بود؟

- (۱) کشاورزی و بازرگانی - تزوکات - سواد - خاتون جایگاه مهم خود در کنار خان را از دست داد.
- (۲) کشاورزی و دامی - یاسا - مازندران - خاتون جایگاه مهم خود در کنار خان را از دست داد.
- (۳) دامی و بازرگانی - تزوکات - ماوراءالنهر - خاتون کنار خان از جایگاه مهمی برخوردار شد.
- (۴) نظامی و کشاورزی - یاسا - خراسان - خاتون در کنار خان از جایگاه مهمی برخوردار شد.

۷۹- کدام گزینه حاوی پیامد حمله مغولان و تیموریان به ایران نیست و یکی از ویژگی‌های اجتماعی دوران فرمانروایی مغولان و تیموریان چیست؟

(۱) کاهش جمعیت - دگرگونی کامل در بافت قومی و جمعیتی ایران

(۲) زوال موقعیت اجتماعی بازرگانان - دگرگونی نسبی در بافت قومی و جمعیتی ایران

(۳) مهاجرت‌های گسترده - تقسیم جامعه به فرادست و فرودست

(۴) ایجاد قشریندی جدید - دگرگونی نسبی در بافت قومی و جمعیتی ایران

۸۰- موقعیت اجتماعی فرماندهان سپاه، دیوان سالاران و اهل سنت قبل و بعد از مسلمان شدن مغولان چگونه بود؟

(۱) در ابتدا دارای امتیازات فراوانی بودند. - از ابتدا دارای موقعیت و نفوذ اجتماعی بالا بودند - همیشه مورد احترام بودند.

(۲) از ابتدا خودسری و زیاده‌خواهی آنان کنترل شده بود. - بعد از مسلمان شدن مغولان، موقعیت و نفوذ خود را باز یافتند - بعد از اسلام آوردن مورد احترام قرار گرفتند.

(۳) در ابتدا دارای امتیازات فراوانی بودند. - بعد از مسلمان شدن مغولان، موقعیت و نفوذ خود را باز یافتند - بعد از اسلام آوردن مورد احترام قرار گرفتند.

(۴) از ابتدا خودسری و زیاده‌خواهی آنان کنترل شده بود. - از ابتدا دارای موقعیت و نفوذ اجتماعی بالا بودند - بعد از اسلام آوردن مورد احترام قرار گرفتند.

جغرافیا [۲]

نواحی انسانی
نواحی اقتصادی (کشاورزی و صنعت)
نواحی اقتصادی (تجارت و اقتصاد جهانی)

صفحه ۸۳ تا ۱۱۲

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

هدف گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سؤال

لطفاً قبل از شروع پاسخ گویی به سؤال های درس **جغرافیا (۲)**، هدف گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:
از هر ۱۰ سؤال به چند سؤال می توانید پاسخ صحیح بدهید؟
عملکرد شما در آزمون قبل چند از ۱۰ بوده است؟
هدف گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟

چند از ۱۰ آزمون قبل	هدف گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز

۸۱- به ترتیب، کدام گزینه پاسخ صحیح سؤال های زیر است؟

الف) صنایع «های تک» جزء کدام دسته از انواع فعالیت های اقتصادی محسوب می شود؟

ب) یکی از فعالیت های مهم بخش خدمات ... است که در ... جهان تأثیرگذار است.

ج) معمولاً از بقایای برداشت غلات در مزارع غله تجاری به چه منظوری استفاده می شود؟

- (۱) نوع چهارم - تجارت، اقتصاد - خوراک دام
(۲) نوع اول - فناوری اطلاعات، صنعت - تولید کود
(۳) نوع چهارم - تجارت، صنعت - خوراک دام
(۴) نوع اول - صنعت، اقتصاد - تولید کود

۸۲- کدام گزینه درباره خدمات صحیح است؟

- (۱) این بخش شامل فعالیت های متنوعی است و گسترش آن بر چشم انداز و منظره شهرها تأثیرات بسیاری دارد.
(۲) نهادهای مالی، بانک ها، مؤسسات گردشگری و ... در ایجاد مراکز تفریحی تأثیرات بسیاری داشته است.
(۳) امروزه مراکز خدماتی در نزدیکی قطب های صنعتی ایجاد می شوند.
(۴) مراکز خدماتی ناگزیر به برقراری ارتباط با فناوری های روز دنیا هستند.

۸۳- کدام گزینه مبین پاسخ درست سؤالات زیر می باشد؟

الف) کدام یک از موارد زیر جزء ویژگی های مهم صنایع نو نیستند؟

ب) نواحی صنعتی آمریکا بیشتر در چه منطقه ای قرار دارند؟

- (۱) پیشرفت آن ها بر مبنای رقابت است. - شمال شرق (کوه های راکی)
(۲) استفاده از محققان و متخصصان - شمال غرب (کوه های آپالاش)
(۳) نیاز به برقراری ارتباط با فناوری های روز دنیا - شمال غرب (کوه های راکی)
(۴) کاملاً بر محور فناوری های پیشرفته هستند. - شمال شرق (کوه های آپالاش)

۸۴- کدام عبارت زیر درست می باشد؟

- (۱) با ورود به عصر انقلاب صنعتی و پیشرفت سلاح های جنگی در قرن های هجدهم و نوزدهم میلادی، اروپاییان به سرزمین هایی نو در آمریکا و آفریقا دست یافتند.
(۲) با ورود به عصر اکتشافات جغرافیایی و پیشرفت در دریانوردی در قرن های پانزدهم و شانزدهم میلادی، اروپاییان به سرزمین هایی نو در آمریکا و اقیانوسیه دست یافتند.

- (۳) با ورود به عصر انقلاب صنعتی و پیشرفت دریانوردی در قرن های هجدهم و نوزدهم میلادی، اروپاییان به سرزمین هایی نو در آمریکا و اقیانوسیه دست یافتند.
(۴) با ورود به عصر اکتشافات جغرافیایی و پیشرفت سلاح های جنگی در قرن های پانزدهم و شانزدهم میلادی، اروپاییان به سرزمین هایی نو در آمریکا و آفریقا دست یافتند.

۸۵- پس از کدام رویداد کشورهای جهان به دو بلوک غرب و شرق تقسیم شدند و بلوک غرب برای جلوگیری از گسترش کمونیسم علاوه بر صدور

کالا به سرزمین های دیگر دست به چه اقدامی زد و یکی از مهم ترین ویژگی های این دوره چه بود؟

- (۱) جنگ جهانی اول - کسب مستعمرات - تشکیل اتحادیه های اقتصادی منطقه ای
(۲) جنگ جهانی اول - صدور سرمایه - گسترش شرکت های چند ملیتی
(۳) جنگ جهانی دوم - کسب مستعمرات - تشکیل اتحادیه های اقتصادی منطقه ای
(۴) جنگ جهانی دوم - صدور سرمایه - گسترش شرکت های چند ملیتی

۸۶- نواحی از چه نظر به دو گروه اصلی در اقتصاد و تجارت تقسیم می‌شوند؟

(۱) نوع غالب مبادلات اقتصادی	(۲) نوع غالب محصولات کشاورزی
(۳) نوع غالب محصولات صنعتی	(۴) نوع غالب محصولات های‌تک

۸۷- در نظام سرمایه‌داری جهانی بر چه اساسی برخی نواحی نقش مرکز و برخی نواحی نقش پیرامون دارند که به لحاظ اقتصادی به مرکز

وابسته‌اند؟

(۱) براساس روابط و مبادله نابرابر	(۲) براساس نوع محصولات تولیدی
(۳) براساس نوع صادرات و واردات	(۴) براساس روابط سیاسی و اقتصادی کشورها

۸۸- کدام گزینه شامل پاسخ درست سوالات زیر است؟

الف) اگر ارزش واردات بیشتر از صادرات باشد، موازنه تجاری چگونه است؟ و به آن چه می‌گویند؟

ب) اتحادیه‌های اِکو، نَفْتا، آسه‌آن به‌ترتیب در کدام مناطق جهان قرار دارند؟

- (۱) مثبت، کسری تجاری - خاورمیانه، آمریکای شمالی، جنوب شرقی آسیا
- (۲) منفی، نزولی واردات - آمریکای شمالی، جنوب شرقی آسیا، خاورمیانه
- (۳) مثبت، نزولی واردات - جنوب شرقی آسیا، خاورمیانه، آمریکای شمالی
- (۴) منفی، کسری تجاری - خاورمیانه، آمریکای شمالی، جنوب شرقی آسیا

۸۹- کدام گزینه مبین پاسخ صحیح سوالات زیر است؟

الف) با توجه به مفاهیم (یا ویژگی‌های) نواحی مرکز پیرامون کدام گزینه متفاوت است؟

ب) به‌ترتیب کشورهای استرالیا، چین، مراکش، نیکاراگوئه مربوط به کدام نواحی می‌باشند؟

- (۱) صدور سرمایه - نیمه پیرامون، مرکز، نیمه‌پیرامون، مرکز
- (۲) صدور افراد با استعداد و متخصص - مرکز، نیمه پیرامون، پیرامون، پیرامون
- (۳) برخورداری از صنایع نو و خدمات پیشرفته - پیرامون، مرکز، نیمه پیرامون، پیرامون
- (۴) استفاده از مواد ارزان قیمت و نیروی کار ارزان - مرکز، پیرامون، پیرامون، نیمه‌پیرامون

۹۰- پاسخ سوالات زیر در کدام گزینه قرار دارد؟

الف) هدف اصلی ایجاد مناطق آزاد تجاری چیست؟

ب) کدام یک از مناطق زیر، جزو مناطق آزاد تجاری ایران نیست؟

ج) کدام مورد دلیل برتری حمل و نقل دریایی بر سایر روش‌های حمل و نقل نیست؟

(۱) توسعه صادرات - انزلی - پایین بودن هزینه‌ها	(۲) توسعه واردات - چابهار - جابه‌جایی کالا تا مسافت‌های دور دست
(۳) رونق اقتصادی - چابهار - امنیت بالا	(۴) فعالیت اقتصادی بدون مالیات - انزلی - جابه‌جایی کالا با حجم زیاد

جامعه‌شناسی [۲]

چالش‌های جهانی

(جهان دوقطبی، جنگ‌ها و تقابل‌های جهانی،

بحران‌های اقتصادی و زیست‌محیطی)

صفحه ۷۳ و ۷۴

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

هدف‌گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سؤال

لطفاً قبل از شروع پاسخ‌گویی به سؤال‌های درس **جامعه‌شناسی (۲)**، هدف‌گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:
از هر ۱۰ سؤال به چند سؤال می‌توانید پاسخ صحیح بدهید؟
عملکرد شما در آزمون قبل چند از ۱۰ بوده است؟
هدف‌گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟

چند از ۱۰ آزمون قبل	هدف‌گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز
---------------------	--------------------------------------

۹۱- تفاوت نگاه اساطیری و نگاه فرهنگ مدرن به طبیعت، در کدام گزینه به‌درستی بیان شده است؟

- (۱) در نگاه اساطیری، طبیعت ماده خام نیست اما در نگاه فرهنگ مدرن، طبیعت ماده خام و بی‌جان محسوب می‌شود.
- (۲) در نگاه اساطیری طبیعت از ابعاد و نیروهای ماورایی برخوردار است و در نگاه فرهنگ مدرن، طبیعت ماده خام و بی‌جان نیست.
- (۳) در نگاه اساطیری، طبیعت ماده‌ای خام است اما در فرهنگ مدرن انسان اجازه هرگونه تصرفی را در آن دارد.
- (۴) در نگاه اساطیری طبیعت از ابعاد و نیروهای ماورایی برخوردار است و در نگاه فرهنگ مدرن، انسان نمی‌تواند با تسخیر طبیعت و تصرف در آن، تمامی مسائل و مشکلات خود را حل کند.

۹۲- چگونه بحران‌های اقتصادی، به سرعت آثار و پیامدهای خود را در سطح جهان آشکار ساختند و در صورتی که این بحران‌ها کنترل نشود، چه

پیامدی را به همراه دارند؟

- (۱) انتقال فشار بحران‌ها به اقشار ضعیف و تولیدکنندگان خرد - پیوند خوردن با چالش فقر و غنا
- (۲) کاهش اهمیت مرزهای سیاسی و جغرافیایی - پیوند خوردن با چالش فقر و غنا
- (۳) انتقال فشار بحران‌ها به اقشار ضعیف و تولیدکنندگان خرد - فروپاشی حکومت‌ها
- (۴) کاهش اهمیت مرزهای سیاسی و جغرافیایی - فروپاشی حکومت‌ها

۹۳- کدام گزینه در ارتباط با بحران اقتصادی و چالش فقر و غنا درست است؟

- (۱) هر دو چالش، همیشگی هستند ولی بحران اقتصادی هویتی سیاسی دارد.
- (۲) هر دو هویت اقتصادی دارند ولی بحران اقتصادی اغلب دوره‌ای و مقطعی است.
- (۳) هر دو چالش همیشگی هستند ولی چالش فقر و غنا هویت اقتصادی دارد.
- (۴) هر دو هویت اقتصادی دارند ولی بحران اقتصادی چالشی همیشگی است.

۹۴- صحیح یا غلط بودن گزاره‌های زیر در کدام گزینه به‌ترتیب، به‌درستی آمده است؟

(الف) چالش فقر و غنا، آسیبی است که نظام اقتصادی را دچار اختلال می‌کند.

(ب) نخستین بحران اقتصادی در سال ۱۸۲۰م در فرانسه به‌وجود آمد.

(پ) آسیب‌های مربوط به بحران اقتصادی تمامی جامعه را در برمی‌گیرد.

(ت) مهم‌ترین بحران اقتصادی، بین دو جنگ جهانی رخ داد.

- (۱) غ - ص - غ - ص - ص - ص - ص - غ (۲) ص - غ - ص - غ - ص - ص - ص - غ (۳) غ - غ - ص - ص - ص - ص - ص - غ (۴) ص - ص - ص - ص - ص - ص - ص - غ

۹۵- هریک از عبارتهای زیر به‌ترتیب، با مفاهیم کدام گزینه در ارتباط است؟

(الف) جنگ در فرهنگ و جامعه جدید غرب از دیدگاه کنت

(ب) نخستین بار در جنگ جهانی دوم به‌کار گرفته شد.

(پ) منظور از کشورهای جهان دوم

(۱) امری ذاتی - سلاح شیمیایی - کشورهای کانون بلوک غرب

(۲) امری عارضی - سلاح شیمیایی - کشورهای کانون بلوک شرق

(۳) امری تحمیلی - بمب اتم - کشورهای کانون بلوک شرق

(۴) امری ذاتی - بمب اتم - کشورهای کانون بلوک غرب

۹۶- به ترتیب، هر یک از موارد زیر مربوط به چه کسانی است؟

- افزایش دستمزد کارگران و رفاه آنان را موجب افزایش تولید نسل آن‌ها و پیدایش مشکلات بعدی می‌داند.

- از نظر او کسانی که در فقر متولد می‌شوند، حق حیات ندارند.

- جامعهٔ آرمانی او از فردگرایی لیبرالیستی و اقتصاد سرمایه‌داری عبور می‌کرد و مالکیت خصوصی را از بین می‌برد.

- در نقد لیبرالیسم اولیه، از دو مفهوم آزادی مثبت و منفی سخن گفته است.

(۱) مالتوس - ریکاردو - جان راسل - مارکس
(۲) ریکاردو - مالتوس - مارکس - آیزایا برلین

(۳) مالتوس - ریکاردو - جان راسل - آیزایا برلین
(۴) ریکاردو - مالتوس - ماکس وبر - مارکس

۹۷- به ترتیب، پاسخ پرسش‌های زیر کدام است؟

- شعار جوامع سوسیالیستی چه بود؟

- چالش بلوک شرق و غرب چه نوع چالشی بود؟

- اقتصاد قرون وسطی بر چه اساس بود؟

(۱) عدالت اجتماعی و توزیع مناسب ثروت - درون فرهنگی - روابط اجتماعی کارگر - سرمایه‌دار

(۲) آزادی و به‌ویژه آزادی اقتصادی - میان فرهنگی - روابط اجتماعی ارباب - رعیتی

(۳) عدالت اجتماعی و توزیع مناسب ثروت - درون فرهنگی - روابط اجتماعی ارباب - رعیتی

(۴) آزادی و به‌ویژه آزادی اقتصادی - میان فرهنگی - روابط اجتماعی کارگر - سرمایه‌دار

۹۸- به ترتیب حروف الفبا، عبارات کدام گزینه جدول زیر را به‌درستی کامل می‌کند؟

آخرین مرحلهٔ درگیری‌ها در جهان معاصر	مفاهیم طبیعی و جغرافیایی که معنای سیاسی، اجتماعی و فرهنگی پیدا کرده‌اند.	به ابعاد فرهنگی چالش و نزاع کشورهای غنی و فقیر توجه دارند.
ب	الف	ج

(۱) شرق و غرب - جنگ تمدن‌ها - جهان اول (۲) شمال و جنوب - درگیری دولت، ملت‌ها - استعمارگر و استعمارزده

(۳) شمال و جنوب - جنگ تمدن‌ها - استعمارگر و استعمارزده (۴) شرق و غرب - درگیری دولت، ملت‌ها - جهان اول

۹۹- کدام یک از گزینه‌های زیر در رابطه با جنگ‌های جهانی، نادرست است؟

(۱) از مهم‌ترین عوامل وقوع این دو جنگ، رقابت کشورهای اروپایی بر سر مناطق استعماری بود.

(۲) بحران موشکی کوبا، جهان را تا آستانهٔ جنگ جهانی سوم پیش برد.

(۳) طرف‌های درگیر در جنگ‌های جهانی، در قالب اندیشه‌های ناسیونالیستی، لیبرالیستی و سوسیالیستی، رفتار خود را توجیه می‌کردند.

(۴) هیچ یک از این دو جنگ منشأ دینی نداشت اما ظاهر مذهبی و دینی به خود گرفت.

۱۰۰- اصطلاح جهان اول و دوم و سوم، با کدام چالش مرتبط است و اصطلاح کشورهای عقب‌مانده، به کدام نکته اشاره دارد؟

(۱) شمال و جنوب - کشورهای توسعه‌یافته، الگوی کشورهای دیگرند و سایر کشورها باید مسیر آن‌ها را ادامه دهند.

(۲) شرق و غرب - کشورهای توسعه‌یافته، الگوی کشورهای دیگرند و سایر کشورها باید مسیر آن‌ها را ادامه دهند.

(۳) شمال و جنوب - کشورهای دیگری هستند که خارج از دو بلوک شرق و غرب قرار داشته و تحت نفوذ آن‌ها بوده‌اند.

(۴) شرق و غرب - کشورهای دیگری هستند که خارج از دو بلوک شرق و غرب قرار داشته و تحت نفوذ آن‌ها بوده‌اند.

فلسفه

ابزارهای شناخت / نگاهی به تاریخچه معرفت

مقطع ۵۰ تا ۶۸

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

هدف گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سؤال

لطفاً قبل از شروع پاسخ گویی به سؤال های درس فلسفه، هدف گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:
از هر ۱۰ سؤال به چند سؤال می توانید پاسخ صحیح بدهید؟
عملکرد شما در آزمون قبل چند از ۱۰ بوده است؟
هدف گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟

چند از ۱۰ آزمون قبل	هدف گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز
---------------------	--------------------------------------

- ۱۰۱- علت اعتبار و ارزش شناخت حسی ... بوده و در بحث از ابزار شناخت، حس یکی از ابزارهای شناخت حالات درونی محسوب ...
- استوار بودن شناخت تجربی بر مبنای قواعد آن - می شود.
  - استوار بودن شناخت تجربی بر مبنای قواعد آن - نمی شود.
  - توانایی حس در شناخت تفاوتها و تمایزها - می شود.
  - توانایی حس در شناخت تفاوتها و تمایزها - نمی شود.
- ۱۰۲- مبنای علوم تجربی در چه حیطه ای بررسی می شود و این که هنگامی که به گل، آب و نور و کود می دهیم انتظار رشد گل و نه پژمرده شدن آن را داریم به کدام مبنا در شناخت اشاره دارد؟
- فلسفه - طبیعت همواره یکسان عمل می کند.
  - فلسفه - هر پدیده علتی ویژه دارد.
  - علوم تجربی - طبیعت همواره یکسان عمل می کند.
  - علوم تجربی - هر پدیده علتی ویژه دارد.
- ۱۰۳- بی واسطه بودن معرفت شهودی به چه معناست؟
- سالک در معارف آن دخل و تصرفی ندارد.
  - پیامبران به صورت مستقیم آن را از خدا دریافت می کنند.
  - حقایق آن بدون استدلال تجربی در عقل تجلی می کند.
  - تجربه و عقل در کسب این نوع معرفت دخالتی ندارند.
- ۱۰۴- به ترتیب، توفیق پیوند کامل عقل و کشف به دست کیست و عبارت مطرح شده در مورد وحی در کدام گزینه صحیح نیست و کدام مورد درباره «وحی الهی، برترین شهود» نادرست است؟
- صدرالمتألهین - دانشمندی که قواعد تدبر در وحی را بیشتر رعایت کند، بهتر می تواند به حقایق قرآن پی ببرد. - خداوند از طریق وحی، معارف وحیانی را در اختیار بشر قرار می دهد.
  - ابن سینا - معرفت وحیانی بی واسطه به بشر می رسد. - دریافت کننده وحی، پیامبران الهی هستند.
  - صدرالمتألهین - معرفت وحیانی بی واسطه به بشر می رسد. - پیامبر کلمات و عبارات وحی را دریافت می کند و متناسب با فهم مردم زمانه در آن دخل و تصرف می کند.
  - ابن سینا - دانشمندی که قواعد تدبر در وحی را بیشتر رعایت کند، بهتر می تواند به حقایق قرآن پی ببرد. - خداوند از طریق وحی، معارف وحیانی را در اختیار بشر قرار می دهد.
- ۱۰۵- عقل قادر است بدون استفاده از یافته های تجربی و صرفاً با تفکر و چینش استدلال، حقایق و دانش هایی را پایه گذاری کند که به این قبیل دانش ها ... می گویند. مانند ... و کدام مورد به ترتیب به یکی از یافته های شناخت عقلی و یکی از راه های کسب شناخت شهودی اشاره می کند؟
- دانش های استدلالی - داروسازی و فلسفه - دستیابی به یافته های سودمند درباره کل هستی - تجربه و آزمایش
  - شناخت عقلی - علوم تجربی و ریاضی - کمال طلبی همراه با عبادت های خالصانه - تعالی بخشیدن به نفس
  - دانش های استدلالی - داروسازی و علوم تجربی - استدلال عقلی - تهذیب نفس و سیر و سلوک عارفانه
  - شناخت عقلی - ریاضی و فلسفه - بنا نهادن سایر دانش ها بر اساس یافته های عقلانی - تقویت ایمان
- ۱۰۶- «فیلسوف عقل گرا و ریاضی دان بزرگ فرانسوی» و «یکی از مؤسسان پوزیتیویسم» توصیف کدام یک از اندیشمندان می باشند؟
- رنه دکارت - اوگوست کنت
  - ایمانوئل کانت - فرانسویس بیکن
  - اوگوست کنت - رنه دکارت
  - فرانسویس بیکن - ایمانوئل کانت
- ۱۰۷- فارابی و ابن سینا که از فیلسوفان بزرگ اسلام و جهان به شمار می آیند ... و از نگاه کدام دیدگاه، مفاهیمی مانند (خدا، اختیار، نفس و روح) معنای روشنی ندارند؟
- مانند افلاطون و ارسطو هم حس و هم عقل را معتبر نمی دانستند - دیدگاه ویلیام جیمز
  - نیم نگاهی به شناخت شهودی داشتند اما آن را در تبیین فلسفی خود وارد نمی کردند - اثبات گرایی
  - فقط شناخت وحیانی را به عنوان تنها راه شناخت و کسب معرفت می دانستند - عقل گرایی
  - از سه ابزار حس، عقل و قلب، تنها دو ابزار آن را قبول داشتند - عقل گرایی
- ۱۰۸- پراگماتیست ها معتقدند که ...
- از طریق تجربه نمی توان به واقعیت اشیاء رسید.
  - هر فرد متناسب با ویژگی های خود، درباره امور به شناختی می رسد که با شناخت افراد دیگر متفاوت است.
  - تنها راه رسیدن به شناخت و واقعیت را تجربه می دانستند.
  - در قرن شانزدهم، علوم تجربی در خرافات و تعصبات بی جا محصور مانده بود.
- ۱۰۹- کدام عبارت درست است؟
- در دوره متفکران پیش از سقراط مسئله شناخت و انطباق آن با واقعیت به صورت مستقل مطرح بود.
  - پارمنیدس از جمله کسانی بود که شناخت حسی را معتبر می دانست.
  - پیش از سقراطیان به شناخت عقلی اهمیت می دادند و توجه کمتری به شناخت حسی داشتند.
  - نظر هراکلیتوس در زمینه نظریه معرفت با بیشتر متفکرین هم عصر خود ناهماهنگ بوده است.
- ۱۱۰- کدام دیدگاه در زمینه معرفت شناسی به دیدگاه ارسطو، نزدیک تر است؟
- شناخت عقلی مطمئن تر از شناخت حسی است.
  - عقل می تواند امور ماورای حس را اثبات کند.
  - شناخت عقلی معتبرتر از شناخت حسی است.
  - با شهود قلبی می توان به جهان برتر از طبیعت باور داشت.

روانشناسی

تفکر (۱) حل مسئله / تفکر (۲) تصمیم گیری

(تا پایان سبک تصمیم گیری منطقی)

مقطع ۱۱۳ و ۱۴۸

وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

هدف گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سؤال

لطفاً قبل از شروع پاسخ گویی به سؤال های درس **روانشناسی**، هدف گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:
از هر ۱۰ سؤال به چند سؤال می توانید پاسخ صحیح بدهید؟
عملکرد شما در آزمون قبل چند از ۱۰ بوده است؟
هدف گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟

چند از ۱۰ آزمون قبل	هدف گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز
---------------------	--------------------------------------

۱۱۱- هر یک از عبارات زیر به ترتیب، مربوط به کدام روش حل مسئله هستند؟

الف) این روش مورد قبول همه است.

ب) افراد عجول و کم حوصله از این روش استفاده می کنند.

ج) روش شروع از آخر نمونه ای از این روش است.

۲) تحلیلی - اکتشافی - تحلیلی

۱) اکتشافی - اکتشافی - تحلیلی

۴) تحلیلی - اکتشافی - اکتشافی

۳) اکتشافی - تحلیلی - تحلیلی

۱۱۲- در رابطه با روش های حل مسئله همه گزینه ها غلط است به جز ...

۱) برای حل مسئله برج هانوی، از روش شروع از آخر استفاده می شود.

۲) برای حل مسائل بزرگ از روش بارش مغزی استفاده می شود.

۳) روش خرد کردن مسئله، برای حل مسائل ریاضی مناسب است.

۴) روش های اکتشافی نسبت به روش های تحلیلی، بیشتر با خطا مواجه می شوند.

۱۱۳- به ترتیب، هر یک از سؤالات زیر به کدام یک از انواع مسئله اشاره دارد؟

- دلیل بی عدالتی و نابرابری اجتماعی چیست؟

- علت گرم شدن کره زمین چیست؟

- علت شیوع بیماری کرونا چیست؟

- چگونه در شطرنج حریف مان را می توانیم کیش بدهیم؟

۱) خوب تعریف شده - خوب تعریف نشده - خوب تعریف شده - خوب تعریف شده

۲) خوب تعریف نشده - خوب تعریف شده - خوب تعریف شده - خوب تعریف شده

۳) خوب تعریف شده - خوب تعریف شده - خوب تعریف نشده - خوب تعریف نشده

۴) خوب تعریف نشده - خوب تعریف نشده - خوب تعریف نشده - خوب تعریف نشده

۱۱۴- پاسخ هریک از سؤالات زیر کدام است؟ (به ترتیب)

- نوع تفکر انسان چگونه است؟

- چه زمانی احساس مسئله می کنیم؟

- کدام عامل دانشمندان را قادر به اکتشافات و اختراعات کرده است؟

۱) آگاهانه - بدانیم هدف چیست - نوع نگاه به مسئله

۲) آگاهانه و ناآگاهانه - مسئله تحت کنترل باشد - اثر نهفتگی

۳) آگاهانه و ناآگاهانه - امکانات ما محدود باشد - نوع نگاه به مسئله

۴) آگاهانه - موقعیت فعلی یا مبدأ باید مشخص باشد - اثر نهفتگی

۱۱۵- روش بارش مغزی مبتنی بر چند مرحله است و در مرحله سوم ضرورت چه مسئله ای مطرح است؟

۲) پنج مرحله - داوری راه حل ها

۱) چهار مرحله - ارائه راه حل های مختلف

۴) پنج مرحله - ارائه بهترین راه حل ها

۳) چهار مرحله - ارائه معیار برای داوری

۱۱۶- در رابطه با «پیامدهای ناتوانی در حل مسئله» کدام گزینه صحیح است؟

- (۱) بسیاری از افرادی که احساس شکست می‌کنند، مشکلات عاطفی جدی دارند.
- (۲) ناتوانی در حل مسئله علاوه بر ناکامی، باعث اضطراب هم می‌شود.
- (۳) افرادی که در حالت فشار روانی قرار دارند اضطراب زیادی دارند.
- (۴) افرادی که در حالت فشار روانی قرار دارند، مهارت‌های حل مسئله را نمی‌دانند.

۱۱۷- خانواده محسنی قصد مهاجرت به یکی از شهرهای ایران را دارند، مادر پیشنهاد می‌دهد به شمال کشور بروند اما پسر خانواده ترجیح می‌دهد

به تهران بروند و پدر نمی‌داند به کدام شهر بروند. در این مثال به کدام یک از انواع تصمیم‌گیری اشاره شده است؟

- (۱) معمولی، پیچیده، فردی
- (۲) مهم، ساده، فردی
- (۳) مهم، پیچیده، گروهی
- (۴) معمولی، ساده، گروهی

۱۱۸- دلیل این که تصمیم‌گیری نوعی حل مسئله محسوب می‌شود، چیست؟

- (۱) توجه به راه‌حل‌های منتهی به حل مسئله
- (۲) توجه به راه‌حل‌ها
- (۳) توجه به موضوع انتخاب‌ها
- (۴) مواجهه با گزینش بهترین اولویت و انتخاب

۱۱۹- به ترتیب، «اطاعت کورکورانه»، «پله‌پله و براساس اندیشه پیش رفتن» و «سپردن کار امروز به فردا» به ویژگی کدام یک از سبک‌های

تصمیم‌گیری اشاره دارند؟

- (۱) وابسته - منطقی - اجتنابی
- (۲) احساسی - منطقی - تکانشی
- (۳) وابسته - اجتنابی - تکانشی
- (۴) احساسی - اجتنابی - اجتنابی

۱۲۰- به ترتیب، کدام گزینه پاسخ سؤالات زیر است؟

الف) در ارتباط با سبک تصمیم‌گیری تکانشی کدام گزینه نادرست است؟

ب) «رزبایی پیامدهای هر انتخاب» اشاره به کدام مرحله از تصمیم‌گیری دارد؟

- (۱) ناگهانی بودن - چهارم
- (۲) بر پایه عواطف زودگذر - پنجم
- (۳) محاسبه کردن مزایا - چهارم
- (۴) شایع در میان نوجوانان - پنجم

۱۲۱- به چه دلیلی مردم از واژه «مسئله» تصور مثبتی ندارند؟ و با تلاش و اتخاذ روش‌های درست برای حل مسئله، این تصور به چه شکلی تغییر پیدا می‌کند؟

- (۱) راه حل آن مسئله را چالش می‌دانند - به جای چالش به یک موضوع ناخوشایند تغییر می‌کند.
- (۲) عدم توانایی در سازگاری آن - به صورت چالش ناخوشایند تصور می‌کنند.
- (۳) آن را به عنوان چالشی در زندگی می‌دانند - از چالش به یک موضوع تهدیدآور تبدیل و تغییر می‌کند.
- (۴) راه حل آن مسئله را نمی‌دانند - به جای تهدید به یک موضوع خوشایند و فرصت پیشرفت تبدیل می‌شود.

۱۲۲- چه نوع یادگیری در مقایسه با سایر یادگیری‌ها قابل تعمیم است؟

- (۱) تمام ویژگی‌های مسئله را داشته باشد.
- (۲) نتیجه یک تصمیم‌گیری درست باشد.
- (۳) از حل مسئله به دست آمده باشد.
- (۴) در جریان حل مسئله جدی‌تر باشد.

۱۲۳- زمانی که یک دانشجوی ترم اولی رشته حقوق و علاقمند به شغل وکالت به خرید لوازم مورد نیاز وکالت اقدام می‌نماید، از کدام روش حل مسئله استفاده نموده است؟

- (۱) روش‌های اکتشافی
- (۲) روش‌های تحلیلی
- (۳) روش‌های منطقی
- (۴) روش‌های تخیلی

۱۲۴- در حل مسئله با استفاده از شیوه «مهندسی معکوس»، اولین اقدام حل‌کننده مسئله چه باید باشد؟

- (۱) استفاده از موارد ساده‌تر و مشخص‌تر
- (۲) مسئله اصلی را به چند مسئله فرعی و کوچک‌تر تقسیم نماید.
- (۳) فرد با استفاده از جواب درست پی به جزئیات مسئله ببرد.
- (۴) فرد تمامی انرژی خود را روی قسمت‌هایی از مسئله قرار دهد که کمترین اطلاع از آن را دارد.

۱۲۵- در کدام گزینه تعریف درستی از ناکامی ارائه شده است؟

- (۱) وضعیت رفتاری ناخوشایند حاصل از ناتوانی در حل مسئله
- (۲) حالت عاطفی ناخوشایند حاصل از ناتوانی در تصمیم‌گیری
- (۳) شرایط عاطفی نامطلوب حاصل از ناتوانی در حل مسئله
- (۴) وضعیت شناختی و رفتاری ناخوشایند حاصل از ناتوانی در تصمیم‌گیری

۱۲۶- بهترین اقدام جهت اطمینان صد درصدی حل مسئله در شرایطی که امکان استفاده از روش تحلیلی وجود نداشته باشد؛ کدام است؟

- (۱) حداقل از دو روش اکتشافی استفاده شود.
- (۲) استفاده از روش تحلیلی پس از استفاده از روش‌های اکتشافی
- (۳) روش‌های مختلف شهودی را امتحان و نتایج را با یکدیگر مقایسه کنیم.
- (۴) متناسب با نوع مسئله بهترین روش اکتشافی را انتخاب کنیم.

۱۲۷- به ترتیب، معیار تقسیم‌بندی تصمیم‌ها به «مهم و معمولی» و «ساده و پیچیده» چیست و دشواری یک تصمیم‌گیری تابع چه چیزی است؟

- (۱) تعداد اولویت‌ها - اهمیت تصمیم - توانمندی و نگرش‌ها
- (۲) اهمیت تصمیم - تعداد اولویت‌ها - نگرش و تجربیات شخصی
- (۳) تعداد اولویت‌ها - اهمیت تصمیم - هزینه‌ها و مزیت‌ها
- (۴) اهمیت تصمیم - تعداد اولویت‌ها - هزینه‌ها و مزیت‌ها

۱۲۸- به ترتیب هر یک از گزاره‌های زیر با کدام گزینه در ارتباط است؟

«سر و کار داشتن با اولویت‌ها - سر و کار داشتن با راه‌حل‌ها»

- (۱) تصمیم‌گیری - حل مسئله
- (۲) حل مسئله - تصمیم‌گیری
- (۳) تصمیم‌گیری - استدلال
- (۴) استدلال - حل مسئله

۱۲۹- در بعضی مواقع تصمیم‌گیری همراه با «...» است. در چنین حالتی نسبت به نتایج تصمیم‌گیری اطمینان ...

- (۱) تردید و خطر - نسبی وجود ندارد.
- (۲) خطر - کافی وجود ندارد.
- (۳) قطعیت - نسبی وجود ندارد.
- (۴) هزینه - کافی وجود ندارد.

۱۳۰- واکنش‌های عاطفی افراد نمی‌توانند ملاک‌های یک تصمیم‌گیری خوب باشند، زیرا:

- (۱) باعث خروج افراد از حالت عادی می‌گردند.
- (۲) غیرمنطقی و نامنظم هستند.
- (۳) منجر به اطاعت و پیروی کورکورانه می‌شوند.
- (۴) گذرا و ناپایدار هستند.

آزمون شناختی ۱۹ اسفند ۱۴۰۱

دانش آموز عزیز!

اگر در آزمون‌های قبلی به سوالات آمادگی شناختی پاسخ داده‌اید از وضعیت پایه آمادگی شناختی خود بر اساس کارنامه آگاهی دارید. در این آزمون برنامه‌های حمایتی ما برای تقویت سازه‌های شناختی ادامه می‌یابد. این برنامه ارائه راهکارهای هفتگی و پایش مداوم دانش شناختی است. لطفاً برای سنجش آگاهی خود به سوالات پاسخ دهید و برای اطمینان از ماهیت راهبردهای آموزشی مورد سوال، پاسخ نامه تشریحی را مطالعه فرمائید. توجه: سوالات از شماره ۲۶۱ شروع می‌شود.

۲۶۱. کدام مورد را برای مدیریت منابع توجه و تمرکز مفید می‌دانید؟

۱. وقفه‌های کوتاه مدت استراحت در زمان مطالعه
۲. تقسیم بندی تکالیف به اجزای کوچکتر
۳. با صدای بلند خواندن مطالب درسی
۴. همه موارد

۲۶۲. کدام گزینه در مورد اجرای همزمان چند تکلیف صحیح است؟

۱. باعث عملکرد بهتر فرد در هر دو تکلیف می‌شود.
۲. موجب کاهش کارایی هر دو تکلیف می‌شود.
۳. تاثیری در کارایی فرد ندارد.
۴. نمی‌دانم

۲۶۳. کدام گزینه در مورد تغییر تکلیف درسی در فواصل زمانی مشخص درست است؟

۱. مفید است، چون یکنواختی تکلیف درسی را کم می‌کند و موجب عملکرد بهتر توجه می‌شود.
۲. مفید نیست و موجب حواس پرتی می‌شود.
۳. اثری بر عملکرد درسی ندارد.
۴. نمی‌دانم

۲۶۴. کدام مورد برای به خاطر سپاری اطلاعات مفید است؟

۱. دسته بندی
۲. نوشتن
۳. با صدای بلند خواندن
۴. همه موارد

۲۶۵. کدام نوع تکرار برای یادگیری مطالب درسی مفیدتر است؟

۱. تکرار هر چه بیشتر مطالب درسی به همان صورتی که در کتاب آمده در زمان یادگیری
۲. تکرار مطالب درسی با روشهای مختلف (کتاب درسی، آزمون، کتاب کمک درسی، تدریس)
۳. تکرار مطالب با فواصل زمانی مشخص
۴. مورد ۲ و ۳

۲۶۶. کدام مورد برای یادگیری ضروری است؟

۱. خواب
۲. تکرار
۳. تغذیه
۴. همه موارد

۲۶۷. کدام گزینه در مورد یادگیری درسی درست است؟

۱. منابع مختلف درسی و کمک درسی موجب تسهیل و عمیق شدن یادگیری می‌شود.
۲. استفاده از یک منبع درسی کافی است.
۳. شنیدن تدریس های مختلف از یک موضوع مفید است.
۴. مورد ۱ و ۳

۲۶۸. در خواندن یک متن برای یادگیری کدام مورد را مفیدتر می‌دانید؟

۱. نگاه انتقادی به متن
۲. نگاه تاییدی
۳. هر دو مورد
۴. نمی‌دانم

۲۶۹. کدام گزینه در مورد اطلاع از راه حل‌های هم کلاسی ها در مورد یک مساله صحیح است؟

۱. مفید است، چون مطلب را از دید دیگری می‌بینیم.
۲. مفید نیست، الگوی ذهنی خودمان به هم می‌ریزد.
۳. هیچکدام
۴. هر دو

۲۷۰. یکی از گزینه های زیر را در مورد سوالات امروز انتخاب کنید.

۱. مفید بود و انتظار دارم این آگاهی من را در یادگیری مطالب درسی کمک کند.
۲. مایل به دریافت اطلاعات، راهبردها و تکالیف تقویتی بیشتر هستم.
۳. هر دو
۴. هیچکدام

عربی (بان قرآن (۱)

۱- گزینه «۲»

(معمود عاشوری روپی، ترجمه، صفحه ۵۲)

أَنْزَلَ: نازل کرد / اللَّهُ: خدا / نِعْمَاتٍ: نعمت‌هایی / مِنَ السَّمَاءِ: از آسمان / عَلَيَّ عِبَادِهِ: بر بندگان خویش / حَتَّى يَشْكُرُوا: تا سپاس‌گزاری کنند (تا شکر کنند) / ثُمَّ سِيسَ: / أَنْ يُثِقُوا: اتفاق کنند (که اتفاق کنند) / بِأَمْوَالِهِمْ: به وسیله مال‌هایشان (دارایی‌هایشان یا اموالشان)

۲- گزینه «۳»

(معمود عاشوری روپی، ترجمه، صفحه ۶۶)

لَا يَسْتَطِيعُ: نمی‌تواند / الكاذِبُ: دروغ‌گو / أَنْ يَصِلَ: برسد (که برسد) / إِلَى السَّكِينَةِ: به آرامش / فِي أَعْمَالِهِ الْيَوْمِيَّةِ: در کارهای روزانه‌اش / لِأَنَّ: زیرا / الْكَذِبُ: دروغ / يَفْسِدُ: تباه می‌کند / حَيَاةِ الْإِنْسَانِ: زندگی انسان

۳- گزینه «۲»

(مهیر همایی، ترجمه، صفحه ۶۹ و ۷۱)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «یده بودم یا دیدم» صحیح است.
گزینه «۲»: «به‌دست آورده نمی‌شود» صحیح است.
گزینه «۳»: «راه می‌رفت» صحیح است.

۴- گزینه «۲»

(مریم آقایی، ترجمه، ترکیبی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «تیم برنده‌مان را در مسابقه فوتبال تشویق کردیم.»
گزینه «۲»: «تیم برنده‌مان را در مسابقه فوتبال تشویق کردیم.»
گزینه «۳»: «لن يَتْرُكُ: رها نخواهد کرد (لن + فعل مضارع = مستقل منفی) / الشَّارِعُ: خیابان (مفرد است نه جمع).

۵- گزینه «۱»

(مهیر همایی، تعریب، صفحه ۷۰)

دانش‌آموزانی: طالبات، طلباً / تمرین‌های درس: تمارین الدرس (ترکیب اضافی) / کلاس‌ها: الصفوف / می‌بینیم: نُشَاهِدُ، تَرَى

۶- گزینه «۱»

(مریم آقایی، لغت و مفهوم، صفحه ۵۵)

«ملحفه تکه پارچه‌ای است برای خشک کردن صورت‌هایمان و دست‌هایمان هنگام

شست‌وشو.» (نادرست است و این توضیح مربوط به «الْمِنْشَقَّةُ: حوله» است.)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: «عرب‌ها کلمات وارد شده را طبق زبان‌هایشان بر زبان می‌آورند.

گزینه «۳»: «دروغ در لغزش‌های زبان و تمامی چهره‌ها ظاهر می‌شود.

گزینه «۴»: «از اخلاق نادان قضاوت کردن است درباره آن‌چه نمی‌داند و مخالفت کردن است

قبل از این که بفهمد.

۷- گزینه «۴»

(معمود عاشوری روپی، لغت، ترکیبی)

در گزینه «۴»، کلمه (أصحاب: دوستان) و کلمه (أعداء: دشمنان) متضاد هستند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «(عدو: دشمن) و (صديق: راستگویی) متضاد نیستند.

گزینه «۲»: «(رَجَعَ: برگشت) و (استرجع: پس گرفت) متضاد نیستند.

گزینه «۳»: «(صديق: راستگویی) و (لا تكذب: دروغ نمی‌گویم) متضاد نیستند.

۸- گزینه «۴»

(ولی‌الله نوروزی، قواعد، صفحه ۶۹ و ۷۰)

فعل «طلب» مستقیم با کلمه «فاضل» در ارتباط نمی‌باشد و به‌واسطه حرف «واو» فاصله

افتاده است و در سایر عبارات: «كتبُ + قرائتها / سیارة + اشریتها / سنجاباً + یقفزُ همگی

جمله وصفیه هستند.

۹- گزینه «۲»

(ولی‌الله نوروزی، قواعد، صفحه ۵۲)

کلمه «رسولاً» نکره و به‌همراه تنوین ذکر شده است و قابل ذکر می‌باشد که کلمات «حامداً»

و «سعيداً» اسم علم هستند و تنوین بیانگر نکره بودن آن‌ها نیست.

۱۰- گزینه «۱»

(ولی‌الله نوروزی، قواعد، صفحه ۵۵)

کلمه «العالم» به معنی «جهان» است و اسم فاعل نیست و به‌صورت «العالم» صحیح است.

عربی زبان قرآن (۱۲) «آشنا»

۱۱- گزینه «۲»

(کتاب جامع، ترجمه، ترکیبی)

«الدین الوجدی الذی: تنها دینی که ← حذف گزینه ۳ / «لَهُ» دارد ← حذف گزینه‌های ۱ و ۴ / «لغة مشتركة»: زبان مشترکی ← حذف گزینه‌های ۱ و ۴ / «لأتباعه»: برای پیروان خود / «لغته المشتركة»: زبان مشترک آن ← حذف گزینه‌های ۱ و ۳ / «هی لغة القرآن»: زبان قرآن است

۱۲- گزینه «۲»

(کتاب جامع، ترجمه، صفحه ۵۴ کتاب‌درسی)

«أنفقوا»: انفاق کنید / «مما»: از آن چه / «رَزَقْنَاكُمْ»: روزی دادیم شما را / «من قبل أن يأتي»: پیش از آن که فرارسد / «یوم لا یبع فیهِ»: روزی که نه فروشی در آن است / «خلة»: دوستی / «شفاعة»: شفاعتی

۱۳- گزینه «۱»

(کتاب جامع، تعریبه، ترکیبی)

در صورت سؤال «پیامبر» مفرد و معرفه است؛ بنابراین گزینه «۲»، «نبی» به صورت نکره و گزینه‌های «۳» و «۴»، «أنبیاء» به صورت جمع درست ترجمه نشده‌اند!

۱۴- گزینه «۴»

(کتاب جامع، قواعد، صفحه ۵۳ کتاب‌درسی)

«لن» بر سر فعل مضارع می‌آید، اما در این جا بعد از جای خالی، اسم داریم، پس «لن» نامناسب است. «إن» می‌تواند در جای خالی قرار بگیرد: «قطعاً تلاش‌های شما موفقیت را تضمین می‌کند، نه شکست را!»

۱۵- گزینه «۲»

(کتاب جامع، قواعد، صفحه ۶۹ و ۷۰ کتاب‌درسی)

ترجمه گزینه «۲»: «قطعاً خداوند فرزندان را از کلامی که صادر ناپسندش می‌دارد، نهی می‌کند!» در این جا فعل «تکرهین» به «الأم» برمی‌گردد، پس مطابق با آن باید مفرد مؤنث غایب باشد. (تکره)

■ ترجمه متن

راستی یکی از ملزومات پایداری زندگی مردم و جامعه موفق به‌شمار می‌رود و اثری بزرگ بر زندگی فرد و همچنین بر جامعه دارد. راستی به تمام جزئیات زندگی شخص وارد می‌شود و محدود به راستی در گفتار و سخن‌ها نمی‌شود، بلکه آن به نشانه‌های دیگری که در قرآن کریم (ذکر شده) است، مرتبط می‌شود و اگر در حال مؤمن اندیشه کنیم می‌یابیم که او به برکت صداقتش در حرف و رفتار و صداقت در اراده و تصمیم به بالاترین درجه‌های ایمان رسیده است. پس مسلمان زمانی که با خودش و با پروردگارش و با تمام مردم صادق می‌شود، می‌تواند اعتماد میان خودش و جامعه را به‌دست

آورد. راستی راه اُمت برای نجات از مهلکه‌ها است، همان‌گونه که پیامبر (ص) فرمودند: «به درستی که صداقت (راستی، درستی) به سوی نیکی راهنمایی می‌کند و نیکی به سمت بهشت هدایت می‌کند و انسان (مرد) راست می‌گوید تا اینکه صدیق (بسیار راستگو) بشود و دروغ به سمت گناه می‌کشاند و گناه به سوی جهنم هدایت می‌کند و انسان دروغ می‌گوید تا اینکه (نامش) نزد خدا کذاب (بسیار دروغگو) ثبت شود.»

۱۶- گزینه «۳»

(کتاب جامع، درک مطلب، ترکیبی)

مفهوم سؤال: از متن چه نتیجه‌ای می‌گیریم؟

رهایی (نجات) در راستگویی و سقوط در دروغگویی است و هریک از آن دو، میان مردم یافت می‌شود.

ترجمه گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: راستی و آثار آن دیده نمی‌شود مگر در یک زمان محدود.

گزینه «۲»: هیچ فرقی میان راستگو و بسیار دروغگو نیست زمانی که در یک جامعه زندگی می‌کنند.

گزینه «۴»: مرد راستگو در سخن خود راست می‌گوید و مرد دروغگو در رفتارش دروغ می‌گوید.

۱۷- گزینه «۴»

(کتاب جامع، درک مطلب، ترکیبی)

گزینه «۴»: جامعه موفق به صداقت فرد و زندگی او اعتقاد ندارد. [نادرست]

ترجمه گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: راستی و پابندی به آن انسان را از افتادن در هلاکت‌ها نجات می‌دهند.

گزینه «۲»: انسان باید در سخنش و در رفتارش صادق باشد.

گزینه «۳»: با برکت راستی مؤمن به یک ایمان قوی می‌رسد.

۱۸- گزینه «۴»

(کتاب جامع، درک مطلب، ترکیبی)

دلایل رد گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «فاعل» «الثقة» نادرست است.

گزینه «۲»: له حرفان اصلیان ← له ثلاثة حروف أصلية (ک س ب)

گزینه «۳»: انفعال ← افعال

۱۹- گزینه «۲»

(کتاب جامع، درک مطلب، ترکیبی)

دلایل رد گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: نكرة ← معرف بال / فاعل لفاعل «يعتبر» ← صفة و مجرورة

گزینه «۳»: اسم مفعول ← اسم الفاعل / مفعول لفاعل «يعتبر» ← صفة و مجرورة

گزینه «۴»: مضاف إليه ← صفة و مجرورة

۲۰- گزینه «۱»

(کتاب جامع، درک مطلب، ترکیبی)

دلایل رد گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: تفعیل ← تفعّل / فاعله المؤمن ← نادرست است.

گزینه «۳»: للمخاطبين ← للمتکلم مع الغير / ليس له حروف زائد ← له حرفان زائدان

گزینه «۴»: (ب د ر) ← (د ب ر)

ریاضی و آمار (۲)

(علی حسینی نوه، صفحه ۳۷ تا ۳۹)

۲۶- گزینه ۱

راه حل اول: ابتدا با داشتن $\frac{2}{3} < x < 1$ ، محدوده عبارت $3x+2$ را به دست می آوریم:

$$\frac{2}{3} < x < 1 \xrightarrow{\times 3} 2 < 3x < 3 \xrightarrow{+2} 4 < 3x+2 < 5$$

پس $3x+2$ عددی بین ۴ و ۵ است، بنابراین جزء صحیح آن، ۴ می شود: $|3x+2|=4$

راه حل دوم: عددی را از محدوده x در عبارت تست کنیم:

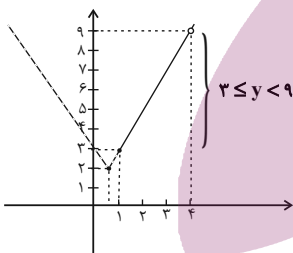
$$\frac{2}{3} < x < 1 \xrightarrow{x=0/9} |3(0/9)+2|=|4/3|=4$$

(علی حسینی نوه، صفحه ۳۰ تا ۳۴)

۲۷- گزینه ۲

برای به دست آوردن برد، ابتدا نمودار را می کشیم، سپس با توجه به نمودار و دامنه، برد را

به دست می آوریم:

$$f(x) = \begin{cases} 2x+1, & x \geq \frac{1}{2} \\ -2x+3, & x < \frac{1}{2} \end{cases}$$

بنابراین برد $3 \leq y < 9$ است.

(مهمر همیری، صفحه ۳۰ تا ۳۴)

۲۸- گزینه ۴

$$y = -|x-5|+1 \Rightarrow y = \begin{cases} -(x-5)+1 & x-5 \geq 0 \\ -(-(x-5))+1 & x-5 < 0 \end{cases}$$

$$\Rightarrow y = \begin{cases} -x+6, & x \geq 5 \\ x-4, & x < 5 \end{cases} \Rightarrow y=0 \Rightarrow \begin{cases} -x+6=0, & x \geq 5 \\ x-4=0, & x < 5 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x=6, & x \geq 5 \\ x=4, & x < 5 \end{cases}$$

تابع در دو نقطه به طول های $x=6$ و $x=4$ محور طول ها را قطع می کند.

$$6+4=10$$

مبحث: توابع یلکانی و قدر مطلق

(مهریس همزای، صفحه ۳۵ و ۳۶)

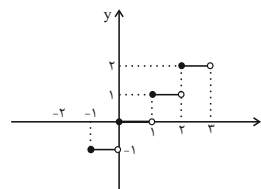
۲۱- گزینه ۳

تابع علامت به ازای ورودی های مثبت ($x > 0$) عدد ۱، به ازای ورودی ($x = 0$) عدد صفر و به ازای ورودی های منفی ($x < 0$) عدد (-۱) را به عنوان خروجی می دهد. پس برد این تابع برابر با $\{-1, 0, 1\}$ است.

(مهمر همیری، صفحه ۳۴ تا ۳۴)

۲۲- گزینه ۱

نمودار تابع $f(x) = |x|$ به شکل زیر است:

ملاحظه می کنید که نمودار از پاره خط های افقی تشکیل شده است، پس یلکانی محسوب می شود.

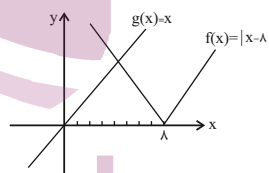
(مهمر همیری، صفحه ۳۴ و ۳۵)

۲۳- گزینه ۲

سطح زیر نمودار داده شده برابر مالیات ماهانه فرد است.

(مهمر همیری، صفحه ۳۰ تا ۳۴)

۲۴- گزینه ۲

$$f(x) = |x-8| = \begin{cases} x-8, & x \geq 8 \\ -x+8, & x < 8 \end{cases}$$

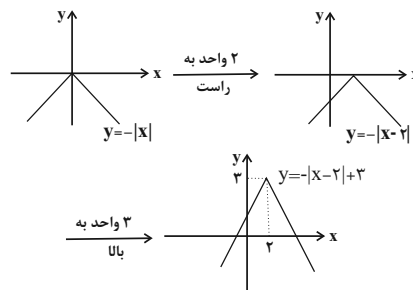
تابع همانی: $g(x) = x$

با توجه به شکل دو تابع در یک نقطه با طول مثبت یکدیگر را قطع می کنند.

(اسمان غنی زاره، صفحه ۳۰ تا ۳۴)

۲۵- گزینه ۴

با توجه به نمودار، چون به شکل (۸) است، پس ضریب قدر مطلق باید منفی باشد و گزینه های «۱» و «۲» رد می شوند. از طرفی نمودار ۲ واحد به راست و ۳ واحد به بالا انتقال پیدا کرده پس گزینه «۴» درست است.

۲۹- گزینه «۳»

(علی حسینی نوه، صفحه ۴۰ تا ۴۴)

چون در $x = \frac{4}{3}$ محدوده‌ها تغییر کرده است، پس $x = \frac{4}{3}$ ریشه داخل قدر مطلق است.

$$3x - a = 0 \xrightarrow{x = \frac{4}{3}} 3\left(\frac{4}{3}\right) - a = 0 \Rightarrow 4 - a = 0 \Rightarrow a = 4$$

$$a = 4 \Rightarrow f(x) = |3x - 4| + b$$

بنابراین:

$$f(x) = \begin{cases} 3x - 4 + b & , x \geq \frac{4}{3} \\ -3x + 4 + b & , x < \frac{4}{3} \end{cases}$$

حال اگر با:

$$f(x) = \begin{cases} 3x - 2 & , x \geq \frac{4}{3} \\ -3x + 6 & , x < \frac{4}{3} \end{cases}$$

مقایسه کنیم، $b = 2$ است.

$$2a - b = \frac{a=4}{b=2} \Rightarrow 2(4) - 2 = 6$$

۳۰- گزینه «۲»

(مهمر عمیری، صفحه ۳۷ تا ۳۹)

$$|\pi| = 3, \quad |0/02| = 0, \quad |-0/1| = -1$$

$$|0/9| = 0, \quad |-2/1| = -3$$

$$\frac{|\pi| + 7 \times |0/02|}{|0/9| \times |-2/1| + |-0/1|} = \frac{3+0}{0 \times (-3) - 1} = -3 = k$$

$$k = -3 \Rightarrow \left[\frac{k}{2}\right] = \left[-\frac{3}{2}\right] = \left[-1/5\right] = -2$$

۳۱- گزینه «۳»

(مهریس حمزه‌ای، صفحه ۳۵ و ۳۶)

با توجه به ضابطه تابع علامت، داریم:

$$f(x) = \text{sign}(x) = \begin{cases} 1 & , x > 0 \\ 0 & , x = 0 \\ -1 & , x < 0 \end{cases}$$

$$\text{sign}(2\pi) \xrightarrow{2\pi > 0} 1$$

$$\text{sign}\left(-\frac{1}{3}\right) \xrightarrow{-\frac{1}{3} < 0} -1$$

$$\text{sign}(\sqrt{5} - \sqrt{3}) \xrightarrow{\sqrt{5} - \sqrt{3} > 0} 1$$

$$\text{sign}(2\pi) - \text{sign}\left(-\frac{1}{3}\right) + \text{sign}(\sqrt{5} - \sqrt{3}) = 1 - (-1) + 1 = 3$$

۳۲- گزینه «۴»

(مهمر عمیری، صفحه ۳۵ و ۳۶)

حاصل تابع $\text{sign}(x)$ در صورتی (-1) می‌شود که ورودی تابع عددی منفی باشد، ولی حاصل $(k^2 + 5)$ هیچ‌گاه منفی نمی‌شود. پس هیچ مقداری برای k وجود ندارد که به‌ازای آن حاصل $\text{sign}(k^2 + 5)$ برابر (-1) بشود.

۳۳- گزینه «۳»

(علی حسینی نوه، صفحه‌های ۳۳ تا ۳۶ و ۴۰ تا ۴۴)

اگر تابع را با توجه به محدوده‌ها ساده کنیم:

$$f(x) = \begin{cases} \text{sign}(x) & , x > 0 \\ -x + x & , x < 0 \end{cases} \Rightarrow f(x) = \begin{cases} 1 & , x > 0 \\ 0 & , x < 0 \end{cases}$$

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: پلکانی است.

گزینه «۲»: برد آن $\{0, 1\}$ است.

گزینه «۳»: دامنه آن $R - \{0\}$ است، زیرا صفر در محدوده‌ها نیست.

گزینه «۴»: مقدار تابع به ازای $x = 5$ برابر ۱ است.

۳۴- گزینه «۳»

(امیر زرنروز، صفحه ۴۰ تا ۴۴)

با تعیین علامت عبارت داخل قدرمطلق، قدرمطلق را برمی‌داریم و تابع را به صورت

دو ضابطه‌ای می‌نویسیم. ریشه داخل قدرمطلق $x = 0$ است. برای $x \geq 0$ ، $|2x| = 2x$

و برای $x < 0$ ، $|2x| = -2x$ است، پس:

$$f(x) = 2x - |2x| = \begin{cases} 2x - 2x & , x \geq 0 \\ 2x + 2x & , x < 0 \end{cases} \Rightarrow f(x) = \begin{cases} 0 & , x \geq 0 \\ 4x & , x < 0 \end{cases}$$

۳۵- گزینه «۴»

(امسان غنی‌زاده، صفحه ۳۴ و ۳۵)

چون f یک تابع پلکانی است، پس باید ضرایب x در دو ضابطه بالا و پایین صفر باشند،

پس داریم:

$$\begin{cases} a + b - 2 = 0 \Rightarrow a + b = 2 \\ b = 2a \end{cases} \Rightarrow a + 2a = 2 \Rightarrow a = \frac{2}{3}$$

$$\Rightarrow b = 2\left(\frac{2}{3}\right) = \frac{4}{3}$$

$$\Rightarrow f(a+b) = f\left(\frac{2}{3} + \frac{4}{3}\right) = f\left(\frac{6}{3}\right) = f(2)$$

$$\Rightarrow f(x) = \begin{cases} -3 & ; x \geq 0 \\ 1 & ; x < 0 \end{cases} \Rightarrow f(2) = -3$$

۳۶- گزینه «۲»

(امسان غنی زاره، صفحه ۳۷ تا ۳۹)

با جایگذاری مقادیر x و y در داخل براکتها داریم:

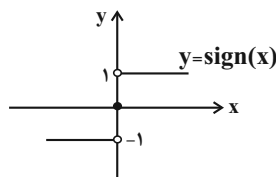
$$\begin{cases} [x+y] = [1/2 + (-3/4)] = [-2/2] = -3 \\ [x-y] = [1/2 - (-3/4)] = [4/4] = 1 \\ [x] = [1/2] = 1 \\ [-2x] = [-2(1/2)] = [-2/2] = -1 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \frac{[x+y] - [x-y]}{[x] + [-2x]} = \frac{-3 - 1}{1 + (-1)} = \frac{-4}{0} = \frac{-4}{0}$$

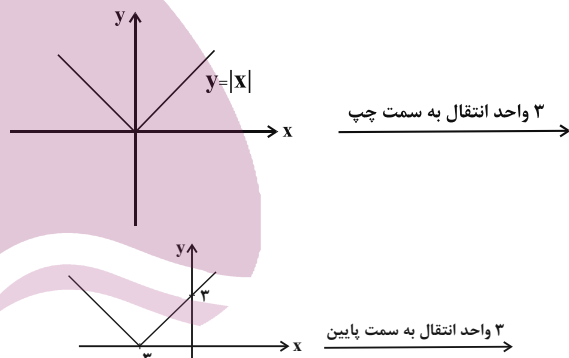
۳۷- گزینه «۱»

(امیر مضموریان، صفحه‌های ۳۵، ۳۶ و ۳۷ تا ۳۸)

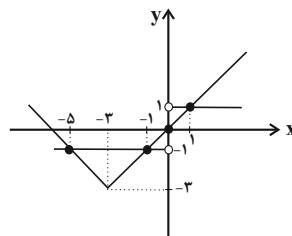
نمودار تابع $g(x) = \text{sign}(x)$ به صورت زیر است:

نمودار تابع $f(x) = |x+3| - 3$ را با استفاده از انتقال نمودار تابع $y = |x|$ رسم می‌کنیم:

حال نمودار دو تابع را در یک دستگاه مختصات رسم می‌کنیم و نقاط برخورد آنها را به دست می‌آوریم:

پس دو تابع در چهار نقطه یکدیگر را قطع می‌کنند.

۳۸- گزینه «۴»

(علی حسینی نوه، صفحه ۳۷ تا ۳۹)

$|x| + |-x|$ به‌ازای $x \in \mathbb{Z}$ برابر ۱- است، بنابراین:

$$|x| + |-x| = -1 \Rightarrow f(x) = -3x + ax + 4$$

از طرفی تابع f ثابت است، پس باید $f(x) = k$ باشد، بنابراین $a = 3$ است.

$$a = 3 \Rightarrow f(x) = -3x + 3x + 4 \Rightarrow f(x) = 4$$

$$\Rightarrow [a - \pi] - \frac{\pi - 3/14}{a = 3} \rightarrow [3 - \pi/14] = [-\pi/14] = -1$$

۳۹- گزینه «۲»

(امسان غنی زاره، صفحه ۳۵ و ۳۶)

با توجه به تابع g ، داریم:

$$g(x) = \begin{cases} 2x-1 & ; x > 1 \\ x^2-3 & ; x \leq 1 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} g(2) = 2(2)-1 = 3 \\ g(0) = 0^2-3 = -3 \\ g(-1) = (-1)^2-3 = -2 \\ g(4) = 2(4)-1 = 7 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \frac{\text{sign}(g(2)-g(0))}{\text{sign}(g(-1)-g(4))} = \frac{\text{sign}(3-(-3))}{\text{sign}(-2-7)} = \frac{\text{sign}(6)}{\text{sign}(-9)}$$

$$\frac{\text{sign}(6)=1}{\text{sign}(-9)=-1} \rightarrow \frac{\text{sign}(6)}{\text{sign}(-9)} = \frac{1}{-1} = -1$$

۴۰- گزینه «۱»

(علی حسینی نوه، صفحه ۳۵ تا ۳۶)

راه حل اول: هدف این است که با توجه به محدوده عبارت جزء صحیح را به صورت عدد، عبارت قدر مطلق را بدون قدر مطلق و تابع sign را به صورت عدد بنویسیم.

$$|2x| \Rightarrow \frac{-1}{2} < x < 0 \xrightarrow{-x^2} -1 < 2x < 0 \Rightarrow |2x| = -1$$

$$\frac{-1}{2} < x < 0 \rightarrow \text{sign}(x) = -1$$

$$\Rightarrow f(x) = \frac{|x+1|}{-1} \xrightarrow{\frac{-1}{2} < x < 0} \frac{x+1}{-1} = -x-1$$

راه حل دوم: می‌توان با چک کردن عددی از محدوده در تابع اولیه به جواب برسیم:

$$x = -\pi/3 \Rightarrow \frac{|-\pi/3 - [2(-\pi/3)]|}{\text{sign}(-\pi/3)} = \frac{|-\pi/3 + \pi|}{-1} = -\pi/2$$

پس ساده شده تابع به‌ازای $x = -\pi/3$ باید خروجی $-\pi/2$ بدهد که تنها گزینه «۱»

مورد قبول است.

علوم و فنون ادبی (۱۲)

۴۱- گزینه «۱»

(متمم نوراتی، تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های دهم و یازدهم، صفحه ۵۹)

در قرن دهم، همزمان با رشد ادبیات در هند، اصفهان، نیز که پایتخت و محل اجتماع شعرا و فضلا بود، از دیدگاه ادبی توسعه یافت. به جز اصفهان، مناطق دیگر ایران هم رشد و توسعه و شور و جنبشی یافت؛ مثلاً خراسان، آذربایجان و نواحی مرکزی ایران به کانون‌های مهمی برای شاعران، هنرمندان و دانشمندان تبدیل شد.

۴۲- گزینه «۲»

(متمم نوراتی، تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های دهم و یازدهم، صفحه ۵۸ تا ۶۰)

الف) هر چند شاهان صفوی در ترویج و نفوذ زبان ترکی در ایران نقش بسزایی داشتند اما کم و بیش به زبان فارسی نیز کتاب نوشته یا شعر گفته‌اند و به نوعی علاقه نشان داده‌اند.
ب) بهزاد در دوره شاه اسماعیل و رضا عباسی در دوره شاه عباس از مفاخر هنرند.

۴۳- گزینه «۴»

(افشین کیانی، تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های دهم و یازدهم، صفحه ۵۹ تا ۶۱)

موارد «الف» و «د» ← قرن دهم

موارد «ب» و «ج» ← قرن یازدهم

۴۴- گزینه «۳»

(اعظم نوری‌نیا، تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های دهم و یازدهم، صفحه ۵۸ تا ۶۱)

پنج مورد، درست و یک مورد نادرست است:

ج) شعر لطیف و فصیحی که به طور طبیعی و به شیوه کسانی مثل حافظ و سعدی در جریان بود. (از جریان‌های شعری قرن دهم)

۴۵- گزینه «۱»

(سعید یغمی، تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های دهم و یازدهم، صفحه ۶۱)

بیت گزینه «۱» با توجه به وجود ویژگی اصلی شعر بیدل (مضمون‌های پیچیده و استعاره‌های رنگین، خیال‌انگیز و سرشار از ابهام و تخیل‌های رمزآمیز) سروده اوست.

۴۶- گزینه «۳»

(سیدعلیرضا علویان، استعاره، ترکیبی)

«رخ مهتاب» اضافه استعاری و استعاره مکنیه است.

«مثل عکس ...» تشبیه گسترده است.

۴۷- گزینه «۱»

(سیدعلیرضا علویان، استعاره، ترکیبی)

استعاره مصرحه: دو تیله آبی استعاره از دو چشم، جناس: «دو» و «تو» تشبیه فشرده: تو

سرزمین یهودی

۴۸- گزینه «۴»

(سیدعلیرضا علویان، استعاره، صفحه ۷۳ و ۷۴)

«تیغ کج» در گزینه «۴»، استعاره مصرحه از ابرو است. در سایر گزینه‌ها استعاره مکنیه و تشخیص یافت می‌شود.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: عطر از شیشه فرار را آموخت.

گزینه «۲»: رنجه شدن دل و زهد داشتن دوات

گزینه «۳»: آبرو داشتن چشم

۴۹- گزینه «۱»

(سیدعلیرضا علویان، استعاره، صفحه ۷۴)

«گفتن به ماه» استعاره مکنیه از نوع تشخیص است.

«پیشانی شوق» در گزینه «۲»، «سایه شعر» در گزینه «۳» و «سینه دیوار» در گزینه «۴»

اضافه استعاری هستند.

۵۰- گزینه «۴»

(افشین کیانی، استعاره، صفحه ۷۳)

الف) لعل تر ← استعاره از «اشک»

ب) پسته ← استعاره از «دهان معشوق»

ه) بتان ← استعاره از «معشوقان»

۵۱- گزینه «۳»

(افشین کیانی، استعاره، صفحه ۷۳)

واژه «ترگس» در این بیت، استعاره از «چشم» است.

۵۲- گزینه «۲»

(سعید یغفری، استعاره، صفحه ۷۳)

استعاره پنهان: ۱. کاشتن مهر، ۲. چیدن گل از خوبی

استعاره پنهان در دیگر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: کنگره عرش

گزینه «۳»: چنگال مرگ

گزینه «۴»: پنجه زدن خورشید

۵۳- گزینه «۳»

(سعید یغفری، استعاره، صفحه ۷۴)

ب) ای صبا

ت) جور گردون

ث) دست اجل

۵۴- گزینه «۱»

(مهمد نورانی، پایه‌های آوایی همسان (۲)، ترکیبی)

وزن بیت صورت سؤال و ابیات گزینه‌های «۲»، «۳» و «۴»: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن

وزن بیت گزینه «۱»: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن

۵۵- گزینه «۴»

(مهمد نورانی، پایه‌های آوایی همسان (۲)، صفحه ۶۶)

الگوی هجایی بیت گزینه «۴»: U / --- U / --- U / --- U

۵۶- گزینه «۳»

(سیدعلیرضا علویان، پایه‌های آوایی همسان (۲)، ترکیبی)

وزن این بیت «مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن» است.

هم چُ کِ تا	بی ست جَ هان	جا مِ عِ اَح	کا مِ نَ هان
-UU-	-UU-	-UU-	-UU-
مفتعلن	مفتعلن	مفتعلن	مفتعلن

وزن سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن

گزینه «۲»: مفتعلن مفتعلن مفتعلن

گزینه «۴»: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن

۵۷- گزینه «۳»

(افشین کیانی، پایه‌های آوایی همسان (۲)، صفحه ۶۴)

گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» دارای وزن «فعلون فعلون فعلون فعلون» است که دارای ۴ رکن

تکراری است اما مصراع گزینه «۳»، دارای وزن «فعلون فعلون فعلون فَعَل» است که دارای

۳ رکن تکراری است.

ی کی مَر	د بو دن	ذ ران رو	ز گ ا ر
--U	--U	--U	-U
فعلون	فعلون	فعلون	فعل

۵۸- گزینه «۱»

(افشین کیانی، پایه‌های آوایی همسان (۲)، صفحه ۶۴)

وزن ابیات، «فعلون فعلون فَعَل» است.

که در هر مصراع ۳ رکن فعلون موجود است که در ۴ مصراع، ۱۲ بار این رکن تکرار

می‌شود.

۵۹- گزینه «۳»

(سعید یغفری، مفهوم، ترکیبی)

همه گزینه‌ها بر برتری تقدیر بر تدبیر اشاره دارد و بیت سوم تدبیر را برتر از تقدیر

می‌شمارد.

۶۰- گزینه «۳»

(افشین کیانی، مفهوم، ترکیبی)

در هر سه بیت (ج، د، ه) عاشق، وفادار بوده و از معشوق، جفا و ستم دیده است.

تاریخ (۲)

۶۱- گزینه «۲»

(علی‌مممر کریمی، ظهور و گسترش تمدن ایرانی - اسلامی، صفحه ۸۹)

تشدید جنبش‌های ضد خلافت در ایران، مأمون را متوجه این نکته کرد که باید تغییری در شیوه اداره قلمرو خلافت ایجاد کند.

۶۲- گزینه «۳»

(علی‌مممر کریمی، ظهور و گسترش تمدن ایرانی - اسلامی، صفحه ۹۰)

سلسله‌های ایرانی طاهریان و سامانیان، ریشه در خاندان‌های کهن دهقانی منطقه خراسان و ماوراءالنهر داشتند. این سلسله‌ها را دودمان‌های زمین‌داری پایه‌گذاری کردند که از قدرت و نفوذ اقتصادی و پشتوانه اجتماعی و فرهنگی قابل ملاحظه‌ای در دیار خود برخوردار بودند.

۶۳- گزینه «۳»

(علی‌مممر کریمی، ظهور و گسترش تمدن ایرانی - اسلامی، صفحه ۹۲)

بیشتر دوران حکومت علویان طبرستان به کشمکش و جنگ با سپاهیان خلیفه و لشکریان طاهریان و سامانیان که متحد خلیفه بودند؛ سپری شد.

۶۴- گزینه «۲»

(علی‌مممر کریمی، ظهور و گسترش تمدن ایرانی - اسلامی، صفحه ۹۴)

مهم‌ترین پیامد سیاسی ظهور حکومت‌های ایرانی، کاهش و زوال تدریجی سلطه سیاسی - نظامی خلفای عباسی بر ایران بود و در آن زمان کشاورزی، تجارت و صنعت رشد چشمگیری یافت.

توضیح نکات درسی:

برقرار شدن آرامش و امنیت نسبی و قرار گرفتن زمام کارها به دست امیران و وزیران با تدبیر و علاقه‌مند به عمران و آبادانی و استقرار نظام دیوانی منظم و منسجم از جمله عوامل رونق اقتصادی و رشد شهرنشینی در زمان سامانیان و آل بویه بود.

۶۵- گزینه «۲»

(بهرز بیبی، ایران در دوران غزنوی، سلجوقی و خوارزمشاهی، صفحه ۱۰۱ و ۱۰۲)

الپتگین، سپهسالار دربار سامانیان، زمینه ایجاد حکومتی محلی را فراهم کرد. محمود غزنوی بسیاری از اقدامات سیاسی - مذهبی خود را در پوشش جهاد در راه خدا و به بهانه مبارزه با مخالفان عباسی انجام می‌داد و هدف و انگیزه‌اش از لشکرکشی‌های متعدد به هند، دستیابی به ثروت فراوان هند از طریق غارت معابد و پرستشگاه‌های آن سرزمین بود. پس از محمود، پسران او، محمد و مسعود بر سر جانشینی پدر با یکدیگر ستیز کردند که مسعود غلبه کرد و به جای پدر نشست.

۶۶- گزینه «۴»

(بهرز بیبی، ایران در دوران غزنوی، سلجوقی و خوارزمشاهی، صفحه ۱۰۳)

- آل ارسلان سلجوقی در نبرد ملازگرد امپراتوری روم شرقی را شکست داد.
- با پیروزی تکش خوارزمشاه بر آخرین سلطان سلجوقی، حکومت سلجوقیان منقرض شد.

۶۷- گزینه «۱»

(بهرز بیبی، ایران در دوران غزنوی، سلجوقی و خوارزمشاهی، صفحه ۱۰۴ و ۱۰۵)

خلیفه عباسی که درصدد احیای قدرت سیاسی و نظامی خود بود، از تأیید حکومت خوارزمشاهیان خودداری کرد. به همین سبب سلطان محمدخوارزمشاه برای مقابله با عباسیان، یکی از سادات حسینی را به‌عنوان خلیفه اعلام کرد و به بغداد لشکر کشید.

۶۸- گزینه «۳»

(بهرز بیبی، ایران در دوران غزنوی، سلجوقی و خوارزمشاهی، صفحه ۱۰۸)

بیہق (سبزوار)، ری، گرگان، ساری و قم از جمله مهم‌ترین مراکز شیعه‌نشین در دوره سلجوقی بودند.

۶۹- گزینه «۴»

(آزاده میرزایی، ایران در دوران غزنوی، سلجوقی و خوارزمشاهی، صفحه ۱۰۷)

- دیوان انشا یا دیوان طغرا به ریاست منشی الممالک، وظیفه داشت احکام و نامه‌های حکومتی را نگارش، تنظیم، ثبت، دریافت و ارسال کند.
- دیوان عرض بر امور مالی و اداری و تدارکاتی سپاه، از قبیل آمار سپاهیان، پرداخت و حقوق و مواجب آنان نظارت می‌کرد.

- دیوان استیفا به امور مالی یعنی محاسبه و گردآوری درآمدها و هزینه‌ها رسیدگی می‌کرد.

۷۰- گزینه «۲»

(آزاده میرزایی، ایران در دوران غزنوی، سلجوقی و خوارزمشاهی، صفحه ۱۰۸)

در دوره سلجوقی، به دلیل رشد شهرنشینی و توسعه مناسبات شهری، طبقه بازرگان شهری بیش از پیش اهمیت یافت. پیروان مذهب اسماعیلیه مهم‌ترین مخالفان خلافت عباسی و دو حکومت غزنوی و سلجوقی بودند.

۷۱- گزینه «۲»

(آزاده میرزایی، ایران در دوران غزنوی، سلجوقی و خوارزمشاهی، صفحه ۱۰۹ و ۱۱۰)

یکی از تحولات چشمگیر دوران حاکمیت غزنویان، سلجوقیان و خوارزمشاهیان، زوال موقعیت اقتصادی و اجتماعی دهقانان بود. در عصر سلجوقی، شکلی از زمین‌داری به نام اقطاع که در دوره آل بویه رایج بود، با تدبیر خواجه نظام‌الملک گسترش یافت.

۷۲- گزینه «۴»

(آزاره میرزایی، ایران در دوران غزنوی، سلجوقی و خوارزمشاهی، صفحه‌های ۱۱۰، ۱۱۲ و ۱۱۳)

- دوره غزنوی، دوران اوج شعر فارسی بود.

- مسجد جمعه اصفهان، یکی از کهن‌ترین مسجدهای چهار ایوانی در ایران بود.

- هنر فلزکاری در عصر سلجوقی یکی از درخشان‌ترین دوران خود را در تاریخ ایران پشت سر گذاشت.

۷۳- گزینه «۴»

(مهری کاردان، حکومت، جامعه و اقتصاد در عصر مغول - تیموری، صفحه ۱۱۹)

الف و ب) شهر و شهرنشینی در عصر تیموریان دچار رکود و زوال نشد و تیمور با وجود یورش‌ها و کشتارهای زیادی که انجام داد به شهرسازی علاقمند بود. او هنرمندان و صنعتگران شهرهایی را که فتح می‌کرد به سمرقند، پایتخت خود می‌فرستاد تا در آبادانی و زیبایی آن شهر بکوشند.

ج) در جریان حملات مغول‌ها شهرهای زیادی به ویژه شهرهای بزرگ و آباد در ماوراءالنهر و خراسان ویران شدند و عده زیادی از ساکنان آن‌ها یا کشته شدند و یا به مناطق دیگری مهاجرت کردند. از طرف دیگر یاسا به عنوان مجموعه قوانینی که چنگیز خان تدوین کرده بود، به مغول‌ها توصیه می‌کرد که از شهر و شهرنشینی دوری گزینند.

۷۴- گزینه «۲»

(مهری کاردان، حکومت، جامعه و اقتصاد در عصر مغول - تیموری، صفحه ۱۱۶)

مرگ ابوسعید آخرین ایلخان مغول آغازگر چهار دهه آشفتگی سیاسی و نابسامانی نسبی در اوضاع اقتصادی و اجتماعی ایران بود که تا زمان قدرت‌گیری تیمور ادامه یافت.

۷۵- گزینه «۴»

(مهری کاردان، حکومت، جامعه و اقتصاد در عصر مغول - تیموری، صفحه ۱۱۵)

هولاکوخان نوه چنگیزخان در زمان فرمان‌روایی برادرش منگوقاآن، به منظور نظم بخشیدن به قلمرو متصرفی مغول و گسترش فتوحات در غرب آسیا، به ایران لشکرکشی کرد.

۷۶- گزینه «۱»

(مهری کاردان، حکومت، جامعه و اقتصاد در عصر مغول - تیموری، صفحه ۱۱۴)

اختلاف سیاسی و درگیری حکومت خوارزمشاهی با خلافت عباسی، از یک سو موجب تفرقه و تضعیف قدرت جهان اسلام شد و از سوی دیگر سبب گردید که سلطان محمد خوارزمشاه از تهدیدات قدرت نوظهور مغول‌ها غافل بماند. در چنین شرایطی بود که چنگیزخان مغول به بهانه کشتار بازرگانان اعزامی خود در شهر مرزی اترار، فرمان هجوم به ایران را صادر کرد.

مغول‌ها دسته‌هایی از قبایل زردپوست بودند که در پی اقدامات سیاسی، نظامی و حقوقی چنگیز (توچین) متحد و قدرتمند شدند.

۷۷- گزینه «۲»

(سپار رضیان، حکومت، جامعه و اقتصاد در عصر مغول - تیموری، صفحه ۱۲۱ و ۱۲۲)

الف) بنیان قوانین جاری در ایران دوران اسلامی، مبتنی بر دو سرچشمه شریعت اسلام و عرف بود.

ب) محاکم سه‌گانه شرع، مظالم و حسب براساس قوانین دینی و عرفی قضاوت می‌کردند.

ج) بخش عمده‌ای از اصلاحات غازان خان از جمله اصلاح قوانین مالیاتی، بازسازی قنات‌ها و شبکه‌های آبیاری و اصلاح نظام زمین‌داری، به منظور پیشرفت و رونق فعالیت‌های بخش کشاورزی انجام گرفت.

۷۸- گزینه «۳»

(سپار رضیان، حکومت، جامعه و اقتصاد در عصر مغول - تیموری، صفحه‌های ۱۲۱، ۱۲۲ و ۱۲۳)

الف) سه گونه مالیات کشاورزی، بازرگانی و مالیات دامی تا پایان عهد تیموریان در ایران تداوم داشتند.

ب) تیمور با وجود مسلمان بودن، به نسب مغولی خود و سنت‌های مغولی افتخار می‌کرد و خود مجموعه قوانینی موسوم به تزووات را به وجود آورد.

ج) مناطق ماوراءالنهر و خراسان که در جریان تهاجم مغولان بیشترین خسارت را تحمل کردند، از جمله حاصل‌خیزترین و آبادترین مناطق ایران به شمار می‌رفتند.

د) یکی از ویژگی‌های نظام اجتماعی عصر مغول تیموری، افزایش نفوذ و موقعیت زنان در عرصه‌های سیاسی و اقتصادی بود و خاتون‌ها در کنار خان‌ها، از جایگاه مهمی در میان گروه‌های فرادست برخوردار شدند.

۷۹- گزینه «۴»

(سپار رضیان، حکومت، جامعه و اقتصاد در عصر مغول - تیموری، صفحه ۱۱۴)

یکی از ویژگی‌های اجتماعی دوران فرمانروایی مغولان و تیموریان، دگرگونی نسبی در بافت قومی و جمعیتی ایران بود. از جمله پیامدهای اجتماعی و اقتصادی حمله مغولان بر ایران می‌توان به کاهش جمعیت، مهاجرت‌های گسترده، تخریب زیرساخت‌های اقتصادی و فرهنگی و زوال موقعیت اجتماعی ملاکین، عالمان، بازرگانان، دیوان‌سالاران و خاندان‌های بانفوذ اشاره کرد.

۸۰- گزینه «۳»

(سپار رضیان، حکومت، جامعه و اقتصاد در عصر مغول - تیموری، صفحه ۱۲۰)

در ابتدای دوره مغول، رؤسای قبایل و فرماندهان سپاه از امتیازات و اختیارات فراوانی برخوردار بودند. اما با مسلمان شدن مغول‌ها، به تدریج، بزرگان ایرانی شامل دیوان‌سالاران، عالمان، اندیشمندان و مشایخ صوفی تحت حمایت ایلخانان موقعیت و نفوذ اجتماعی خود را باز یافتند و تلاش کردند که زیاده‌خواهی و خودسری اشرافیت مغول را مهار کنند. بازرگانان و اهل صنعت، حرف و هنر نیز مورد احترام قرار گرفتند.

جغرافیا (۲)

۸۶- گزینه ۱» (علی‌مهد کریمی، نواحی اقتصادی (تجارت و اقتصاد جهانی)، صفحه ۱۰۳)

به‌طور کلی، در نتیجه فرایندی که تاکنون در اقتصاد جهانی طی شده است. نواحی از نظر نوع غالب مبادلات اقتصادی به دو گروه اصلی تقسیم می‌شوند.

۸۷- گزینه ۱» (علی‌مهد کریمی، نواحی اقتصادی (تجارت و اقتصاد جهانی)، صفحه ۱۰۶)

در نظام سرمایه‌داری جهانی، براساس روابط و مبادله نابرابری که بین نواحی پدید آمده است، برخی نواحی نقش «مرکز» و برخی نواحی نقش «پیرامون» را در مسائل اقتصادی دارند. براساس این نظریه، مرکز، پیرامون را استثمار می‌کند و بر آن سیطره اقتصادی دارد.

۸۸- گزینه ۴» (سپار رضیان، نواحی اقتصادی (تجارت و اقتصاد جهانی)، صفحه ۱۰۸ و ۱۰۹)

الف) اگر ارزش واردات بیشتر از صادرات باشد، موازنه، منفی است که به آن کسری تجاری می‌گویند و برای اقتصاد کشور نامطلوب است.

ب) اکو: سازمان همکاری‌های اقتصادی کشورهای خاورمیانه، نفتا: سازمان تجارت آزاد آمریکای شمالی، آسه آن: اتحادیه کشورهای جنوب شرقی آسیا است.

۸۹- گزینه ۲» (سپار رضیان، نواحی اقتصادی (تجارت و اقتصاد جهانی)، صفحه ۱۰۶ و ۱۰۷)

الف) کشورهای مرکز به صدور سرمایه یعنی به سرمایه‌گذاری در دیگر نواحی جهان می‌پردازند. از ویژگی‌های کشورهای مرکز، برخورداری از صنایع نو و خدمات پیشرفته است کشورهای مرکز، مواد خام را با قیمت ارزان از کشورهای پیرامون به‌دست می‌آورند و با سرمایه‌گذاری از طریق شرکت‌های چند ملیتی از نیروی کار ارزان قیمت کشورهای پیرامون استفاده می‌کنند. کشورهای مرکز افراد با استعداد و متخصص کشورهای پیرامون را به خود جذب می‌کنند. ب) استرالیا از کشورهای مرکز، چین از کشورهای نیمه پیرامون و مراکش و نیکاراگوئه از کشورهای پیرامون هستند.

۹۰- گزینه ۳» (سپار رضیان، نواحی اقتصادی (تجارت و اقتصاد جهانی)، صفحه ۱۰۹ و ۱۱۰)

الف) مناطق آزاد تجاری، مناطقی هستند که در اصل برای توسعه صادرات یک کشور و رونق اقتصادی آن ایجاد می‌شوند. ب) از مناطق آزاد تجاری ایران می‌توان قشم، کیش و منطقه آزاد تجاری-صنعتی انزلی را نام برد. ج) حمل و نقل دریایی به دلیل پایین تر بودن هزینه‌ها با وجود وزن زیاد کالاهای جابه‌جا شده و نیز قابلیت جابه‌جایی کالا تا مسافت‌های دور دست، بر دیگر شیوه‌های حمل و نقل برتری دارد.

۸۱- گزینه ۱» (مهری کارران، نواحی اقتصادی (کشاورزی و صنعت)، صفحه‌های ۸۷، ۹۶ و ۹۸)

الف) صنایع نوین (های تک) از تباط نزدیک با فعالیت‌های اقتصادی نوع چهارم دارند. ب) یکی از فعالیت‌های مهم بخش خدمات، تجارت است که نقش مهمی در اقتصاد جهان دارد. ج) معمولاً از بقایای برداشت غلات در مزارع غله تجاری برای خوراک دام استفاده می‌شود.

۸۲- گزینه ۱» (مهری کارران، نواحی اقتصادی (کشاورزی و صنعت)، صفحه ۹۸)

بخش خدمات، فعالیت‌های متنوعی را در بر می‌گیرد و گسترش فعالیت‌های خدماتی بر چشم‌انداز و منظره شهرها تأثیرات بسیاری می‌گذارد.

۸۳- گزینه ۴» (سپار رضیان، نواحی اقتصادی (کشاورزی و صنعت)، صفحه‌های ۹۵ و ۹۶)

الف) از ویژگی‌های مهم صنایع نو می‌توان به موارد زیر اشاره کرد: ۱) عمدتاً بر محور فناوری پیشرفته و استفاده از متخصصان و محققان قرار دارند. ۲) پیشرفت آن‌ها بر مبنای نوآوری و رقابت است. ۳) این صنایع ناگزیر به برقراری ارتباط با فناوری‌های روز دنیا و صادر کردن کالاهای تولید شده به کشورهای دیگر جهان‌اند. ب) نواحی صنعتی ایالات متحده آمریکا بیشتر در شمال شرق و از کوه‌های آپالاش تا دریاچه‌های پنج‌گانه گسترده شده‌اند.

۸۴- گزینه ۲» (بهروز بیبی، نواحی اقتصادی (تجارت و اقتصاد جهانی)، صفحه ۱۰۱)

با ورود به عصر اکتشافات جغرافیایی و پیشرفت در دریانوردی در قرن‌های پانزدهم و شانزدهم میلادی، اروپاییان به سرزمین‌هایی نو در آمریکا و اقیانوسیه دست یافتند.

۸۵- گزینه ۴» (بهروز بیبی، نواحی اقتصادی (تجارت و اقتصاد جهانی)، صفحه ۱۰۲)

پس از جنگ جهانی دوم، کشورهای جهان به دو بلوک غرب (کشورهای سرمایه‌داری آمریکا و اروپای غربی) و بلوک شرق (کشورهای کمونیستی شوروی سابق، چین و اروپای شرقی) تقسیم شدند. کشورهای بلوک غرب و در رأس آن‌ها آمریکا برای بهره‌برداری از منابع سرزمین‌های دیگر و نیز جلوگیری از گسترش کمونیسم، وارد مرحله تازه‌ای شدند و آن مرحله صدور سرمایه - علاوه بر صدور کالا - بود. یکی از مهم‌ترین ویژگی‌های این دوره، گسترش شرکت‌های چند ملیتی بود.

جامعه‌شناسی (۱۷)

۹۱- گزینه «۱»

(بهرروز یبسی، بحران‌های اقتصادی و زیست‌محیطی، صفحه ۹۵)

در نگاه اساطیری، طبیعت ماده خام نیست بلکه از ابعاد و نیروهای ماورایی برخوردار است اما فرهنگ مدرن، طبیعت را ماده خام و بی‌جانی می‌داند که انسان اجازه هر گونه تصرفی را در آن دارد.

۹۲- گزینه «۴»

(بهرروز یبسی، بحران‌های اقتصادی و زیست‌محیطی، صفحه ۹۳)

با شکل‌گیری اقتصاد جهانی و کاهش اهمیت مرزهای سیاسی و جغرافیایی، بحران‌های اقتصادی که منطقه‌ای بودند به سرعت آثار و پیامدهای خود را در سطح جهان آشکار ساختند و در صورتی که بحران اقتصادی کنترل نشود، می‌تواند به فروپاشی حکومت‌ها منجر شود.

۹۳- گزینه «۲»

(بهرروز یبسی، بحران‌های اقتصادی و زیست‌محیطی، صفحه ۹۲)

بحران اقتصادی و چالش فقر و غنا هر دو، هویت اقتصادی دارند ولی از جهاتی با یکدیگر متفاوت‌اند. چالش فقر و غنا چالش همیشگی است ولی بحران اقتصادی اغلب دوره‌ای و مقطعی است.

۹۴- گزینه «۳»

(آزاده میرزایی، بحران‌های اقتصادی و زیست‌محیطی، صفحه‌های ۹۲، ۹۳ و ۹۵)

تشریح گزاره‌های نادرست:

الف) بحران اقتصادی، آسیبی است که نظام اقتصادی را دچار اختلال می‌کند.

ب) نخستین بحران اقتصادی در سال ۱۸۲۰م در انگلستان به وجود آمد.

۹۵- گزینه «۳»

(آزاده میرزایی، جنگ‌ها و تقابل‌های جهانی، صفحه ۸۴ و ۸۸)

تشریح عبارت‌ها:

الف) جنگ در فرهنگ و جامعه جدید غربی امری ذاتی نیست بلکه امری عارضی و تحمیلی است.

ب) در جنگ جهانی اول برای نخستین بار از سلاح‌های شیمیایی و در جنگ جهانی دوم برای اولین بار از بمب اتم استفاده شد.

پ) منظور از کشورهای جهان دوم، کشورهایی است که در کانون بلوک شرق قرار داشتند.

۹۶- گزینه «۲»

(فاطمه صفری، جهان دوقطبی، صفحه ۷۷ و ۷۹)

- ریکاردو، اقتصاددان مخالف دخالت دولت در اقتصاد، حتی افزایش دستمزد کارگران و رفاه آنان را موجب افزایش تولید نسل آن‌ها و پیدایش مشکلات بعدی می‌داند.

- از نظر مالتوس جمعیت‌شناس انگلیسی، کسانی که در فقر متولد می‌شوند، حق حیات ندارند.

- جامعه آرمانی مارکس از فردگرایی لیبرالیستی و اقتصاد سرمایه‌داری عبور می‌کند و مالکیت خصوصی را از بین می‌برد.

- آیزایا برلین در نقد لیبرالیسم اولیه، از دو مفهوم آزادی مثبت و منفی سخن گفته است.

۹۷- گزینه «۳»

(فاطمه صفری، جهان دوقطبی، صفحه‌های ۷۶، ۸۰ و ۸۱)

- جوامع سوسیالیستی با انتقاد از لیبرالیسم اولیه، عدالت اجتماعی و توزیع مناسب ثروت را شعار خود قرار می‌دادند.

- چالش بلوک شرق و غرب از نوع چالش‌هایی بود که درون یک فرهنگ و تمدن پدید می‌آید، نه از نوع چالش‌هایی که بین فرهنگ‌های مختلف، شکل می‌گیرد.

- اقتصاد قرون وسطی براساس روابط اجتماعی ارباب - رعیتی بود که در آن کشاورزان وابسته به زمین بودند و امکان جابه‌جایی نداشتند.

۹۸- گزینه «۳»

(کوثر شاه‌سینی، جنگ‌ها و تقابل‌های جهانی، صفحه ۸۶ و ۸۸)

الف) برخی مفاهیم طبیعی و جغرافیایی مانند «شمال و جنوب» معنای سیاسی، اجتماعی و فرهنگی پیدا کرده‌اند.

ب) هانتینگتون از آخرین مرحله درگیری‌ها در جهان معاصر، با عنوان جنگ تمدن‌ها یاد می‌کند.

ج) دو اصطلاح استعمارزده و استعمارگر را کسانی به کار می‌برند که چالش و نزاع بین کشورهای غنی و فقیر را به ابعاد اقتصادی آن محدود نمی‌کنند و به ابعاد فرهنگی آن نیز توجه دارند.

۹۹- گزینه «۴»

(کوثر شاه‌سینی، جنگ‌ها و تقابل‌های جهانی، صفحه ۸۴ و ۸۵)

هیچ‌یک از جنگ‌های جهانی ظاهر مذهبی و دینی به خود نگرفت.

۱۰۰- گزینه «۱»

(کوثر شاه‌سینی، جنگ‌ها و تقابل‌های جهانی، صفحه ۸۸)

اصطلاحات دیگری نیز برای اشاره به چالش شمال و جنوب وجود دارد؛ مانند جهان اول و دوم و سوم، کشورهای توسعه‌یافته و عقب‌مانده، مرکز و پیرامون، استعمارگر و استعمار زده.

به کشورهای صنعتی و ثروتمند، کشورهای توسعه‌یافته نیز گفته می‌شود و به کشورهای دیگر (هنگامی که با آنها مقایسه می‌شوند) کشورهای عقب‌مانده، توسعه نیافته یا در حال توسعه می‌گویند. این اصطلاحات به این نکته اشاره دارند که کشورهای توسعه‌یافته، الگوی

کشورهای دیگرند و سایر کشورها باید مسیر آن‌ها را ادامه دهند.

فلسفه

۱۰۱- گزینه «۴»

(امیر مقق، ابزارهای شناخت، صفحه ۵۱ و ۵۳)

یکی از نشانه‌های ارزش و اعتبار شناخت حسی، توانایی حس در شناخت تفاوت‌ها و تمایزها می‌باشد. شناسایی حالات درونی مربوط به توانایی عقل است.

۱۰۲- گزینه «۲»

(امیر مقق، ابزارهای شناخت، صفحه ۵۲)

شناخت تجربی بر چند قاعده عقلی استوار است که در فلسفه به آن پرداخته می‌شود. مثال ذکر شده به این اشاره دارد که هر پدیده علتی ویژه دارد.

۱۰۳- گزینه «۴»

(مهمر آقاصالح، ابزارهای شناخت، صفحه ۵۴)

معرفت شهودی یک معرفت بی واسطه است. یعنی بدون استفاده از تجربه و آزمایش و بدون استدلالی عقلی در قلب (نه در عقل) تجلی می‌کند.

۱۰۴- گزینه «۳»

(سیرمهمر مرئی‌رینانی، توحیی، صفحه ۵۵ و ۶۳)

- از منظر علامه طباطبایی، صدرا المتألهین توفیق پیوند کامل میان عقل و کشف را یافت. خداوند از طریق وحی و به واسطه پیامبران، معارفی در اختیار بشر قرار می‌دهد که به آن «معارف وحیانی» می‌گویند. (پس بی‌واسطه به بشر نمی‌رسد).

- در شهود وحیانی، خداوند کلمات و عبارات خود را بر قلب پیامبر نازل می‌کند و پیامبر آن کلمات و عبارات را دریافت می‌کند و هیچ‌گونه دخل و تصرفی از طرف پیامبر در آن صورت نمی‌گیرد.

۱۰۵- گزینه «۴»

(سیرمهمر مرئی‌رینانی، ابزارهای شناخت، صفحه ۵۳ و ۵۴)

- عقل قادر است بدون استفاده از یافته‌های تجربی و صرفاً با تفکر و جیش استدلال به حقایقی برسد و دانش‌هایی را پایه‌گذاری کند. به این قبیل دانش‌ها «شناخت عقلی» می‌گوییم.

بسیاری از دانستنی‌های ریاضی از این قبیل هستند. فلسفه نیز همین‌گونه است.

- قدرت عقل به انسان این امکان را می‌دهد تا یافته‌های سودمندی دربارهٔ کل هستی، به

دست آورد و این یافته‌های عقلانی را اساس سایر دانش‌ها قرار دهد.

- از راه‌های کسب شناخت شهودی می‌توان به تقویت ایمان، تعالی بخشیدن به نفس و تهذیب آن و کمال طلبی همراه با عبادت خالصانه و سیر و سلوک اشاره کرد.

۱۰۶- گزینه «۱»

(موسی سپاهی، نگاهی به تاریخچه معرفت، صفحه ۶۴ و ۶۵)

رنه دکارت فیلسوف عقل‌گرا و ریاضی‌دان بزرگ فرانسوی بود که به تفکر عقلی اهمیت بسیار می‌داد.

اوگوست کنت فیلسوف فرانسوی قرن ۱۹ میلادی است که نخستین بار از اصطلاح پوزیتیویسم استفاده کرد.

۱۰۷- گزینه «۲»

(غلاممسین عزیززی، نگاهی به تاریخچه معرفت، صفحه ۶۱ و ۶۵)

فارابی و ابن‌سینا نیم‌نگاهی به شناخت شهودی داشتند اما آن را در تبیین فکر خود وارد نمی‌کردند. پوزیتیویست‌ها علاوه بر این‌که تنها راه رسیدن به شناخت و معرفت را تجربه می‌دانستند، معتقد بودند که اصولاً آن دسته از مفاهیم و گزاره‌ها که تجربه‌پذیر نیستند و از طریق تجربه نمی‌توانند مورد بررسی و ارزیابی قرار بگیرند، بی‌معنا هستند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: افلاطون و ارسطو حس و عقل را معتبر می‌دانستند.

گزینه «۳»: فارابی و ابن‌سینا، شناخت وحیانی را قبول داشتند اما نه به عنوان تنها راه شناخت.

گزینه «۴»: هر سه ابزار را قبول داشتند و نه دو مورد از آن‌ها را.

۱۰۸- گزینه «۱»

(غلاممسین عزیززی، نگاهی به تاریخچه معرفت، صفحه‌های ۶۴، ۶۶ و ۶۷)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: اعتقاد نسبی‌گرایان بود.

گزینه «۳»: پراگماتیست‌ها معتقدند نمی‌شود واقعیت اشیاء را شناخت.

گزینه «۴»: نظر فرانسیس بیکن به عنوان یک تجربه‌گرا به واقعیت اشیاء رسیده بود.

۱۰۹- گزینه «۴»

(مهمر آقاصالح، نگاهی به تاریخچه معرفت، صفحه ۵۹)

بیشتر دانشمندان پیش از سقراط به شناخت حسی اهمیت می‌دادند گرچه متفکری مانند هراکلیتوس علاوه بر حس به عقل هم اهمیت می‌داد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: در آن دوران مسئله شناخت مورد توجه بوده اما به‌صورت مستقل مطرح نبوده است.

گزینه «۲»: پارمنیدس اعتقاد داشت که شناخت حسی به دلیل خطاهایی که گاه در حواس رخ می‌دهد، اعتبار ندارد.

گزینه «۳»: پیش از سقراطیان به شناخت حسی اهمیت بیشتری می‌دادند.

۱۱۰- گزینه «۲»

(مهمر آقاصالح، نگاهی به تاریخچه معرفت، صفحه ۶۱)

به نظر ارسطو، عقل می‌تواند به امور ماورای حس پی ببرد و آن‌ها را اثبات کند. سایر گزینه‌ها همگی مربوط به نظرات افلاطون است نه ارسطو.

روانشناسی

۱۱۱- گزینه «۴»

(تینا پورزاده، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه ۱۲۴ و ۱۲۵)

الف) روش‌های تحلیلی، مورد قبول همه هستند.
ب) افراد عجول و کم‌حوصله از روش اکتشافی استفاده می‌کنند زیرا در حداقل زمان به راه‌حل می‌رسند.
ج) یکی از روش‌های اکتشافی حل مسئله، روش شروع از آخر است.

۱۱۲- گزینه «۴»

(تینا پورزاده، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه‌های ۱۲۶ تا ۱۲۸)

تشریح گزینه‌های نادرست:
گزینه «۱»: برای حل مسئله برج هانوی از روش کاهش تفاوت وضعیت موجود با وضعیت مطلوب استفاده می‌شود.
گزینه «۲»: برای حل مسائل بزرگ از روش خرد کردن مسئله استفاده می‌شود. در این روش یک مسئله بزرگ به چندین مسئله کوچک تقسیم می‌شود.
گزینه «۳»: روش شروع از آخر بیشتر در حل مسائل ریاضی کاربرد دارد.

۱۱۳- گزینه «۲»

(فاطمه صفری، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه ۱۱۸ و ۱۱۹)

در مسئله خوب تعریف شده موقعیت اولیه مشخص، راهبردها در دسترس، هدف کاملاً مشخص و امکان تضمین دستیابی یا عدم دستیابی به هدف وجود دارد. مانند موارد دوم، سوم و چهارم.
اما در مسئله‌های خوب تعریف نشده، اقدامات مشخص و استانداردی نداریم و نمی‌دانیم آیا استفاده از این اقدامات ما را به هدف مورد نظر می‌رساند یا خیر و معمولاً مسئله‌هایی که در علوم انسانی با آن‌ها مواجه هستیم، عمدتاً از نوع خوب تعریف نشده است. مانند مورد اول

۱۱۴- گزینه «۱»

(فاطمه صفری، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه‌های ۱۱۴، ۱۱۶ و ۱۱۷)

- تفکر کاملاً آگاهانه است. فردی که مشغول اندیشیدن درباره یک موضوع است، ضمن این‌که از دانش گذشته بهره‌مند می‌شود، به آن چه می‌اندیشد و نیز به روش تفکر خود، آگاهی کامل دارد.
- زمانی احساس مسئله می‌کنیم که بدانیم هدف چیست.
- نوع نگاه دانشمندان به مسائل با افراد عادی بسیار متفاوت بوده و به همین علت آن‌ها قادر به اکتشافات و اختراعات زیادی در رابطه با مسائل پیش آمده بوده‌اند.

۱۱۵- گزینه «۳»

(فاطمه امیری‌مقدم، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه ۱۲۸)

روش بارش مغزی مبتنی بر چهار مرحله است و در مرحله سوم، معیارهایی برای داوری درباره هر راه‌حل ارائه می‌شود.

۱۱۶- گزینه «۴»

(فاطمه امیری‌مقدم، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه ۱۳۱)

تشریح گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: ناتوانی در حل مسئله وضعیت ناخوشایندی ایجاد می‌کنند که ناکامی نام دارد. بسیاری از افرادی که احساس شکست می‌کنند مشکلات عاطفی جدی ندارند؛ بلکه مهارت‌های حل مسئله را نمی‌دانند.
گزینه «۲»: ناتوانی در حل مسئله علاوه بر ناکامی، باعث فشار روانی هم می‌شود.
گزینه «۳»: افرادی که در حالت فشار روانی قرار دارند مهارت‌های حل مسئله را نمی‌دانند.

۱۱۷- گزینه «۳»

(مهمرعزخان هوشیاری، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه ۱۳۹ و ۱۴۰)

این تصمیم، تصمیم خانواده (گروهی) از بین دو انتخاب (پیچیده) و مهاجرت (مهم) است. در این تصمیم‌گیری هر چند با دو اولویت روبه‌رو هستیم، اما یکی از تصمیم‌گیری‌های مهم و پیچیده است.

۱۱۸- گزینه «۴»

(مهمرعزخان هوشیاری، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه ۱۳۷)

تصمیم‌گیری نوعی حل مسئله است، چون تصمیم‌گیرندگان با این مسئله مواجه هستند که بهترین انتخاب چیست؟

۱۱۹- گزینه «۱»

(ریحانه فرابشلی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه ۱۳۶ و ۱۳۷)

- اطاعت کورکورانه ← وابسته
- پله‌پله و براساس اندیشیدن پیش رفتن ← منطقی
- سپردن کار امروز به فردا ← اجتنابی

۱۲۰- گزینه «۳»

(ریحانه فرابشلی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌های ۱۴۳، ۱۴۴ و ۱۴۸)

الف) در این سبک، فرد به صورت ناگهانی، با عجله و بدون محاسبه تصمیم می‌گیرد. در میان نوجوانان این گونه سبک تصمیم‌گیری، زیاد دیده می‌شود که بلافاصله با پشیمانی همراه است. عواطف زودگذر مربوط به سبک احساسی بود.
ب) «ارزیابی پیامدهای هر انتخاب» اشاره به مرحله چهارم دارد.

روانشناسی «آشنا»

۱۲۱- گزینه «۴»

(کتاب جامع، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه ۱۱۵ کتاب درسی)

بسیاری از مردم از واژه «مسئله» تصور مثبتی ندارند؛ زیرا راه حل آن مسئله را نمی‌دانند و انسان‌ها در تلاش‌اند با اتخاذ روش‌های درست، به حل آن بپردازند در نتیجه مسئله به جای تهدید به یک موضوع خوشایند و فرصت پیشرفت تبدیل می‌شود.

۱۲۲- گزینه «۳»

(کتاب جامع، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه ۱۱۷ کتاب درسی)

یادگیری به دست آمده از حل مسئله در مقایسه با سایر یادگیری‌ها قابل تعمیم است.

۱۲۳- گزینه «۱»

(کتاب جامع، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه ۱۲۴ کتاب درسی)

روش‌های حل مسئله که بدون دلیل منطقی و مبتنی بر احساس و نظر شخصی و بدون نیاز سنجی واقعی باشند، روش‌های اکتشافی می‌گویند.

۱۲۴- گزینه «۱»

(کتاب جامع، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه ۱۲۹ کتاب درسی)

نمونه‌ای از روش‌های شروع از آخر، روش «مهندسی معکوس» است که در این روش فرد ابتدا از موارد ساده‌تر و مشخص‌تر شروع می‌کند تا به تدریج و با گذشت زمان امکان حل مسئله پیچیده‌تر را نیز به دست آورد. همانند مدیرعامل یک کارخانه خودروسازی که بهتر است از تولید قطعات ساده‌تر شروع کند تا به تدریج و با گذشت زمان، دانش فنی شرکت نیز رشد یابد و امکان تولید قطعات پیچیده‌تر را نیز به دست آورند.

۱۲۵- گزینه «۳»

(کتاب جامع، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه ۱۳۰ کتاب درسی)

نا توانی در حل مسئله، وضعیت عاطفی ناخوشایندی (نامطلوب) را ایجاد می‌کند که «ناکامی» نام دارد.

۱۲۶- گزینه «۲»

(کتاب جامع، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه ۱۳۹ کتاب درسی)

اگر به هر دلیلی قادر به استفاده از روش تحلیلی نباشیم، بعد از استفاده از روش‌های اکتشافی، برای اطمینان صد در صدی، استفاده از روش تحلیلی مفیدتر است.

۱۲۷- گزینه «۲»

(کتاب جامع، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه ۱۳۹ کتاب درسی)

انواع تصمیم‌گیری براساس:

تعداد اولویت‌ها: ۱- ساده ۲- پیچیده

اهمیت تصمیم: ۱- مهم ۲- معمولی

دشواری یک تصمیم‌گیری تابع توانمندی و نگرش‌ها و تجربیات شخصی است.

۱۲۸- گزینه «۱»

(کتاب جامع، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه ۱۳۸ کتاب درسی)

تفاوت‌های تصمیم‌گیری و حل مسئله

تصمیم‌گیری	حل مسئله
۱- توجه به موضوع انتخاب‌ها	توجه به یافتن راه‌حل‌ها
۲- سرو کار داشتن با اولویت‌ها	سرو کار داشتن با راه‌حل‌ها
۳- انتخاب بهترین اولویت	انتخاب راه‌حل منتهی به حل مسئله

۱۲۹- گزینه «۲»

(کتاب جامع، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه ۱۴۱ کتاب درسی)

در بعضی مواقع تصمیم‌گیری همراه با «خطر» است، در چنین حالتی نسبت به نتایج تصمیم‌گیری اطمینان کافی وجود ندارد.

۱۳۰- گزینه «۴»

(کتاب جامع، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه ۱۴۴ و ۱۴۵ کتاب درسی)

احساسات به دلیل گذرا و ناپایدار بودن نمی‌توانند ملاک تصمیم‌گیری باشند.

پاسخ تشریحی آزمون شناختی ۱۹ اسفند ۱۴۰۱

دانش آموز عزیز!

اگر در آزمون‌های قبلی به سوالات آمادگی شناختی پاسخ داده‌اید از وضعیت پایه آمادگی شناختی خود بر اساس کارنامه آگاهی دارید. در این آزمون برنامه‌های حمایتی ما برای تقویت سازه‌های شناختی ادامه می‌یابد. این برنامه ارائه راهکارهای هفتگی و پایش مداوم دانش شناختی است. لطفاً برای سنجش آگاهی خود به سوالات پاسخ دهید و برای اطمینان از ماهیت راهبردهای آموزشی مورد سوال، پاسخ نامه‌های تشریحی را مطالعه فرمائید.

۲۶۱. کدام مورد را برای مدیریت منابع توجهی مفید می‌دانید؟

۱. وقفه‌های کوتاه مدت استراحت در زمان مطالعه
۲. تقسیم‌بندی تکالیف به اجزای کوچکتر
۳. با صدای بلند خواندن مطالب درسی
۴. همه موارد

پاسخ تشریحی: پاسخ ۴ صحیح است. همه موارد مطرح شده برای مدیریت منابع توجهی مفید است. وقفه‌های کوتاه‌مدت موجب افزایش توجه برای دوره‌های فعالیت می‌شود، تقسیم تکالیف به اجزای کوچک‌تر نیز امکان استراحت بین اجزا را فراهم می‌کند. با صدای بلند خواندن نیز موجب تقویت اطلاعات مهم می‌شود.

۲۶۲. کدام گزینه در مورد اجرای هم‌زمان چند تکلیف صحیح است؟

۱. باعث عملکرد بهتر فرد در هر دو تکلیف می‌شود.
۲. موجب کاهش کارایی هر دو تکلیف می‌شود.
۳. تاثیری در کارایی فرد ندارد.
۴. نمی‌دانم

پاسخ تشریحی: پاسخ ۲ صحیح است. اجرای هم‌زمان تکلیف‌ها نیاز به تقسیم منابع توجهی بین آنها دارد و کارایی فرد را در هر دو تکلیف کاهش می‌دهد. تکالیفی که کارایی فرد در آنها مهم است، مانند تکالیف درسی، نباید به صورت هم‌زمان انجام شود.

۲۶۳. کدام گزینه در مورد تغییر تکلیف درسی در فواصل زمانی مشخص درست است؟

۱. مفید است، چون یکنواختی تکلیف درسی را کم می‌کند و موجب عملکرد بهتر توجه می‌شود.
۲. مفید نیست و موجب حواس‌پرتی می‌شود.
۳. اثری بر عملکرد درسی ندارد.
۴. نمی‌دانم

پاسخ تشریحی: پاسخ ۱ صحیح است. تغییر تکالیف درسی و یا موضوع درسی در فواصل زمانی مفید است. این تغییر باید در شرایطی صورت گیرد که تکلیف قبلی در حد مطلوبی تکمیل شده باشد. به عبارت دیگر رهاکردن ناقص یک تکلیف و رفتن سراغ دیگری نباشد.

۲۶۴. کدام مورد برای به خاطر سپاری اطلاعات مفید است؟

۱. دسته‌بندی
۲. نوشتن
۳. با صدای بلند خواندن
۴. همه موارد

پاسخ تشریحی: پاسخ ۴ صحیح است. ذخیره اطلاعات بر اساس ارتباط معنایی بین آنهاست که دسته‌بندی این ذخیره را تسهیل می‌کند. هر نوع درگیر شدن با مطالب مثل نوشتن و با صدای بلند خواندن موجب تسهیل یادگیری آنها می‌شود.

۲۶۵. کدام نوع تکرار برای یادگیری مطالب درسی مفیدتر است؟

۱. تکرار هر چه بیشتر مطالب درسی به همان صورتی که در کتاب آمده در زمان یادگیری.
۲. تکرار مطالب درسی با روش‌های مختلف (کتاب درسی، آزمون، کتاب کمک درسی، تدریس)
۳. تکرار مطالب با فواصل زمانی مشخص.
۴. مورد ۲ و ۳

پاسخ تشریحی: پاسخ ۴ صحیح است. هر چند تکرار پیش‌نیاز یادگیری است، ولی تکرار هدفمند با روش‌های مختلف مفیدتر از تکرار خام اطلاعات است. علاوه بر این، تکرار با فواصل زمانی مناسب‌تر از تکرار فشرده پشت سر هم است.

۲۶۶. کدام مورد برای یادگیری ضروری است؟

۱. خواب
  ۲. تکرار
  ۳. تغذیه
  ۴. همه موارد
- پاسخ تشریحی:** پاسخ ۴ صحیح است. تکرار برای تسهیل فرایند یادگیری، تغذیه برای سوخت و ساز مرتبط با یادگیری و خواب برای تثبیت اطلاعات فراگرفته شده نیاز است.

۲۶۷. کدام گزینه در مورد یادگیری درسی درست است؟

۱. منابع مختلف درسی و کمک درسی موجب تسهیل و عمیق‌شدن یادگیری می‌شود.
  ۲. استفاده از یک منبع درسی کافی است.
  ۳. شنیدن تدریس‌های مختلف از یک موضوع مفید است.
  ۴. مورد ۱ و ۳
- پاسخ تشریحی:** پاسخ ۴ صحیح است. خواندن منابع مختلف و شنیدن از افراد مختلف علاوه بر تکرار مفید موجب عمیق‌شدن یادگیری می‌شود. یادگیری صرفاً چیدن تکه‌های مطلب در کنار هم نیست، هر فرد در توضیح مطالب با واژگان خود ارتباط معنایی آن را دوباره بازنمایی می‌کند. این بازنمایی‌های متفاوت موجب عمیق و ماندگار شدن یادگیری می‌شود.

۲۶۸. در خواندن یک متن برای یادگیری کدام مورد را مفیدتر می‌دانید؟

۱. نگاه انتقادی به متن
  ۲. نگاه تأییدی
  ۳. هر دو مورد
  ۴. نمی‌دانم
- پاسخ تشریحی:** پاسخ ۳ صحیح است. هر دو رویکرد مفید است. فقط در نگاه انتقادی نباید به اشتباه انگاری متن فکر کرد، بیشتر هدف از این نگاه عمیق‌شدن در مطالب ارائه شده و یافتن فلسفه پشت آن است.

۲۶۹. کدام گزینه در مورد اطلاع از راه حل‌های هکلاسی‌ها در مورد یک مساله صحیح است؟

۱. مفید است، چون مطلب را از دید دیگری می‌بینیم.
  ۲. مفید نیست، الگوی ذهنی خودمان به هم می‌ریزد.
  ۳. هیچ‌کدام
  ۴. هر دو
- پاسخ تشریحی:** پاسخ ۱ صحیح است. یادگیری صرفاً چیدن تکه‌های مطلب در کنار هم نیست، هر فرد در توضیح مطالب با واژگان خود ارتباط معنایی آن را دوباره بازنمایی می‌کند. این بازنمایی‌های متفاوت موجب عمیق و ماندگار شدن یادگیری می‌شود.